

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 04-05-17

Iki Lietuvos valstybės šimtmečio liko 315 dienų

Nykstame sparčiausiai. Ką daryti?

Dainiaus Labučio nuotr.

Kaip sumažinti emigraciją, įveikti demografinę krizę, svarstė Seime antradienį surengtos diskusijos dėl migracijos ir demografinės politikos dalyviai. Savo „receptus“ šiai problemai spręsti pateikė diskusijoje pranešimus skaitę ministras pirmininkas Saulius Skvernelis, Seimo frakcijų vadovai ir atstovai, migracijos ekspertai.

S. Skvernelis pabrėžė, kad privalome drastiškai mažinti išvykstančiųjų skaičių ir sukurti tinkamas sąlygas grįžti. „Pastaraisiais metais mokslininkų ir institucijų atliktų tyrimų rezultatai daugmaž sutampa ir aiškiai rodo, kad emigraciją, visų pirma, skatina ekonominiai motyvai (daugiau negu 60 proc.), kurie pasireiškia didelės socialinės atskirties keliamomis įtampomis. (...) Labai aiškūs emigraciją skatinantys veiksniai glūdi teisingumo stokoje bei šeimai nepalankioje aplinkoje“, – kalbėjo Vyriausybės vadovas.

– 3 psl.

Shutterstock nuotr.

Emigracija su šiandieniais jos mastais ir tendencijomis tampa vidine grėsme Lietuvos nacionaliniam saugumui

ŠIAME NUMERYJE:

Tanzanija: sportas ir žaidimai – 8 psl.

K. Bradūno autografa – prisiminimų puokštė – 12 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis nuolatinis, patikimas, mus rišantis.

„Į šviesiąją tautą mielai links kitos tautos“

Tostas už šviesią Vydūno fondo ateitį. Iš k.: Gintarija ir Marijus Gudynai, Linas Linkevičius, Gintaras Plačas, Robertas Vitas ir Linas Gilys.

Jono Kuprio nuotr.

Vydūno jaunimo fondas iškilmingai pažymėjo 65-ąsias įkūrimo metines

GIEDRĖ VENCIOUS

Aš pasirinkau uždavinį nešti į tautiečių širdis visa tai, kas žadinti galėtų aukščiausias ir prakilniausias žmogaus jėgas“, – tokiais paties Vydūno žodžiais būtų galima pradėti pasakojimą apie Vydūno jaunimo fondo 65-ojo jubiliejaus šventę, vykusią kovo 26 dieną Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Susirinkus gausiam būriui svečių iškilmingai paminėtas žymaus lietuvių filosofo, rašytojo, kultūrininko bei dramaturgo, didelio skautų bičiulio Vilhelmo Storostos-Vydūno (1868–1953) jaunimo fondo jubiliejus.

– 6 psl.

Žmogaus charakterį geriausiai parodo jo elgesys lemiamą minutę – Stefan Zweig

2017-ųjų kovo 29-oji įeis į Lietuvos istoriją kaip svarbi ir reikšminga data. Būtent tąsyk Vokietijos archyvuose buvo aptiktas vienas svarbiausių Lietuvos dokumentų – Vasario 16-osios Aktas.

Į Lietuvos istorijos puslapius bus garbingai įrašyta ir Vytauto Didžiojo universiteto Politikos mokslų ir diplomatijos fakulteto profesoriaus Liudo Mažylio pavardė. Būtent jis Berlyno archyvuose atrado lietuvių ir vokiečių kalbomis surašyto Vasario 16-osios Akto originalus. Visi dokumentai puikiai išsilaikę.

Beje, Lietuvos žurnalistams duodamas interviu prof. L. Mažylis prašė jo niekaip nesieti su Dariaus Mockaus koncerno „MG Baltic“ žadetu milijonu. Vasario 16-osios Akto originalo jis ieškojęs seniai, dar tuo metu, kai niekas niekam neužsiminė net apie menkiausią piniginę premiją. Į Vokietiją dirbti archyvuose jis važiavęs savo noru, niekieno neskaitytas, neragintas. Važiavo be prabangos – autobusu. Vokietijoje ieškojęs ne asmeninės šlovės, ne garbės, ne pinigų, o svarbių Lietuvos valstybei dokumentų.

Taigi Lietuva turi puikią dovaną. Ji ypač pravers švenčiant nepriklausomybės šimtmetį.

Privalome padėkoti profesoriumi už kantrybę, kuklumą, darbštumą. Bet šis atradimas išryškino keletą negražių tendencijų Lietuvos istorijos baruose. Kad prof. L. Mažyliui labai pavydima, paaiškėjo dar Vilniaus oro uoste, kur jo pasitikti ... neatvyko Lietuvos istorijos instituto vadovai, o iš Vilniaus universiteto Istorijos fakulteto atėjo tik vienas.

Iškart po sensacingo įvykio lietuviškoje spaudoje pasipylė save profesionalais traktuojančių istorikų komentarai, esą ir jie įtarę, kad Vasario 16-osios Akto originalai saugomi būtent Berlyno, o ne Maskvos archyvuose. Kiti teisinosi ne kartą dirbę Berlyno archyvuose, bet Vasario 16-osios originalo specialiai neieškoję, mat turėję kitų, svarbesnių užduočių. Treči specialiai neieškoję originalo, nes jiems tai pasirodė neįdomu, mat kam ieškoti to, kas akivaizdu, kad egzistuoja? Būta ir tokių, kurie abejojo, ar prof. L. Mažylis tikrai galėjo aptikti originalą. Būta net pavyduolių, kurie priekaištavo atradėjui, kam šis iškart prabilo apie savo atradimą – suprask, pirmiau derėjo pasitarti su diplomatais...

Žodžiu, Lietuvos spaudoje pasipylė itin daug komentarų, samprotavimų, kurių autoriams sunkiai sėkėsi paslėpti savo priešiškumą, pagiežą ar pavydą.

Bet labiausiai turbūt pavydas apėmė istoriką Alfredą Bumblauską. Vieno pokalbio metu jis sunkiai tramdė pyktį. Pavyzdžiui, tvirtino pasitikįs tik „archyvų liūtais“ (suprask, prof. L. Mažylis nėra „archyvų liūtas“), svarstė, kodėl šį atradimą pražiopsojo jo gerbiami „archyvų liūtai“ (jei originalą rastų jo bičiuliai – tada viskas būtų gerai?), nesuvaldęs prof. L. Mažylį pavadino „tipu“ (ateina „tipas“, kurio nesu girdėjęs)...

A. Bumblauskas pasielgė tiesiog nekultūringai, atsikvošėjęs jis turėtų atsiprašyti profesoriaus, o ne „tipo“. Tai bene didžiausias šaukštas deguto, nes jį į džiaugsmo statinę įpylė ne koks nors nepraustas burnis internetinių svetainių komentuotojas. Pasirodo, nuo pastarųjų netoli ir kai kurie istorikai.

Dabar, šiek tiek nurimus aistroms, jau galima susigaudyti, kodėl Lietuvos istorikų bendruomenė tokia susiskaldžiusi, pavydi, angažuota. Ir tai ne vien

Lietuvoje – šventė, Lietuvos istorikų kieme – gedulas?

GINTARAS VISOCKAS

pavydas, kurį istorikams profesionalams sukėlė istorijos mėgėjo sėkmė. Priežastys – kur kas rimtesnės, gilesnės.

Jas taikliai apibūdino žurnalistas Audrius Bačiulis leidinyje „Lietuvos žinios“. Jo tvirtinimu, visa Lietuva pamatė, ko verta toji tituluota, iš valstybės biudžeto išlaikoma, ordinais apkabinėta, tarybose ir komisijose posėdžiaujanti Lietuvos istorikų bendruomenė, lyginant ją su Vytauto Didžiojo universiteto politologijos profesoriumi, laisvalaikio mėgstančiu kolekcionuoti ir medžioti istorinius artefaktus.

Oponentai mus puola, primeta savąias tiesas, priverčia imtis darbų, kurie mums ne patys svarbiausi, – o mes vis noriau pasiduodame jų užgaidoms. Mes nesiginame. Net nesvarstome, kaip galėtume gintis nesusipykstant su kaimynais ir partneriais.

Kaip tvirtina žurnalistas A. Bačiulis, šie įvykiai išryškino tapatybinį konfliktą tarp Vasario 16-osios „smetoniškos Lietuvos“ aristokratų ir sovietinės Lietuvos į mokslus pakylėtų prasiškių, savo sovietinę neapykantą „smetoniškai Lietuvai“ dangstančių Gegužės 3-osios Abiejų Tautų Respublikos Konstitucija.

Šiandieninė Lietuva susiskaldžiusi į dvi Lietuvos. Vaizdžiaiariant, vieni iš mūsų mano, kad lietuviai – Karalių tauta, o kiti įsitikinę, jog Karaliais gali būti tik tos tautos, kurios trukdė lietuvių įsigalėjimui prie Baltijos jūros krantų.

Liūdna, bet tenka pripažinti: mūsų profesionalai istorikai archyvuose dažniausiai ieško tik to, kas aktualu jų moksliniams darbams, o ne dalykų, kurie gyvybiškai svarbūs valstybei. Ypač blogai, kai mūsų istorikai puola rašyti mokslinius darbus, kurie labiau reikalingi ne Lietuvai, o jos konkurentėms, bet kokia kaina siekiančioms sumenkinti lietuviškuosius žygius.

Oponentai mus puola, primeta savąias tiesas, priverčia imtis darbų, kurie mums ne patys svarbiausi, – o mes vis noriau pasiduodame jų užgaidoms. Mes nesiginame. Net nesvarstome, kaip galėtume gintis nesusipykstant su kaimynais ir partneriais.

Štai Vokietijos istorikas dr. Christoph Dieckmann iš Fritz Bauer instituto Frankfurte prie Maino prieš keletą metų išleido 1600 puslapių veikalą „Vokietijos okupacinė politika Lietuvoje 1941–1944“, kurioje, sprendžiant iš delfi.lt duoto interviu, – gausu tendencingų išvedžiojimų. Vokiečių istorikas priekaištuoja lietuviams, kad mes Antrojo pasaulinio karo metais per mažai priekaištavome okupacinei vokiečių valdžiai, naikinusiai žydų bendruomenę. Istorikas perša nuomonę, kad karo metu vokiečių kareivių Lietuvoje nebuvo itin daug, todėl lietuviai, jo manymu, galėjo drąsiau protestuoti. Vokiečio istoriko įsitikinimu, negausus vokiečių kariuomenės kon-

tingentas nebuvo pajėgus imtis rimtų represijų prieš protestuojančius lietuvius. Tik pamanyk: vos kelios dešimtys lietuvių inteligentų buvo ištremta į koncentracijos stovyklas Vokietijoje. Anokios čia represijos. Regis, nepaminėta net 1944-ųjų Pirciupių kaimo tragedija, kai buvo sudeginti visi šio kaimo žmonės. O delfi.lt žurnalistas Mindaugas Jackevičius, kalbindamas šį žinovą, būtinai užrašo šokiruojančią pavadinimą: „Vokiečių istorikas iškėlė klausimą, kuris privers susigėsti daugelį lietuvių“.

Sudėtingas klausimas – ginčytis ar nutylėti? Negalima pamiršti svarbios aplinkybės: šiandien mus nuo galimos Rusijos okupacijos saugo būtent vokiečių kareiviai. Tad gal toji vokiečių istoriko 2011-aisiais dienos šviesa išvydusi knyga specialiai analizuojama būtent dabar, kai Lietuvoje dislokuoti Vokietijos kariuomenės atstovai? Juk Kremliaus melas, esą Lietuvoje dislokuoto vokiečių kontingento vadas yra KGB agentas, – nepritampa. Ir vargu ar prilips. Tokius grubius akibrokštus, įskaitant ir pranešimus, esą Lietuvoje dislokuoti NATO kariai prievartauja lietuvaiteis, mes sugėbame atpažinti.

Čia praverstų asmeninėje „Facebook“ paskyroje paskelbtas žurnalisto Vidmanto Valiušaičio komentaras: „Mūsų politikai, diplomatai krūpčioja, tūpčioja bei atsiprašinėja nuo kiekvieno nusikosėjimo, kuris reikšmingai pasiunčiamas jų adresu. Nes nežino faktų, nesupranta istorinio konteksto, todėl daro klaidas. Štai VSD apdairiai įspėjo apie lemtingas pasekmes, kurias gali su-

kelti melagingai eskaluojama ‘žydšaudžių’ tema. O tuo metu Lietuvos ambasada Baltarusijoje maloningai suteikia tribūną Rūtai Vanagaitei (parašiusiai tendencingą knygą „Mūsiškiai“) kalbėti visiškų niekų ir faktiškai kenkti Lietuvai tokiu mastu, kokiu nepajėgia pakenkti nei Diukovas, nei Zuroffas“.

O kur dėti Lenkijos prezidento patarėjo Przemysław Piotr Żurawski vel Grajewski lenkiškame leidinyje „Gazeta Polska“ išdėstytas mintis, kad Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė buvusi ... slavų valstybė, kurioje tik žemaičiai ir aukštaičiai buvo tikri baltai? Istorikas, kurio nuomonė traktuojama kaip itin artima Lenkijos vadovams, perša subjektyvią lenkų atsiradimo Lietuvoje istoriją. Jis neigia, kad Vilnius, kurį 1920–1939-aisiais okupavo Lenkija, buvo baltiškas miestas. Kaip patartumėte pasielgti dėl lenkiškų priekaištų? Nusizeminti, nusišluostyti apspjaudytą veidą ir kantriai tylėti vardan europietiško solidarumo, vardan strateginės partnerystės?

O kur dėti istoriko Henriko Šadžiaus dvitomį „Tautos drama“ – juk 2-ajame jo tome į Lietuvos pokario pasipriešinimą žvelgiama daugiau sovietinėmis nei lietuviškomis akimis. Ir vėl tylėti? Grupelė patriotų rengėsi rimtoms diskusijoms. Bet iš didelio debesies – maža lietaus. Vietoj diskusijų, kaip pasielgti, – mirtina tyla.

Teisus politologas Vytautas Sinica, liūdnei pareiškęs: „Kas tik dabar nepateikia Lietuvai sąskaitų? Kas tik netingi. Kadangi mato, kad valdžia silpna, net istorijos nemoka, su viskuo sutinka, kas tik pareiškia pretenzijas griežtesniu tonu“.

Sutinku, savikritiškumas, – daugiau stiprybės nei silpnumo požymis. Būtent todėl ir keista: savo stiprybę „būti savikritiškais“ demonstruoja tik lietuviai. Akivaizdu, kad nuostata „būti savikritiškais“ nepriimtina nei vokiečiams, nei lenkams, nei žydams... Nejaugi jie nenori būti tokie stiprūs, principingi ir sąžiningi kaip lietuviai?

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday
and Saturday

except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

Į Kanadą – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

Į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$115.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Į Kanadą – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

Į Lietuvą ir kitas šalis oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00, paprastu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiuočiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –
skelbimai@draugas.org, administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,
audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –
Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius –
Jonas Kuprys

Korektorė –
Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos nuomone.

Mirties puota Rusijoje

Kai šio vasario pabaigoje New Yorke netikėtai mirė Rusijos ambasadorius prie Jungtinių Tautų Vitalijus Čiurkinas, žiniasklaida fikso, kad tai buvo jau šeštasis netikėtai miręs Rusijos diplomatas nuo lapkričio mėnesio. Kelias mirtis oficialūs pareigūnai aiškino kaip „širdies smūgi“ arba „staigią mirtį“, nors kai kuriais atvejais buvo akivaizdu, kad priežastys visai ne tos. Ambasadorius netikėtai blogai pasijuto pakeliui į darbą. Žiniasklaidos bendrovė „Axios“ teigė, kad V. Čiurkino mirtis ne tik miglota, bet ir labai primena kitas rusų diplomatų mirtis: Rusijos ambasadoriaus Indijoje, kuris mirė sausio 27 d., šalies konsulo Atėnuose, mirusio sausio 9 d., ir Rusijos diplomato New Yorke, kuris mirė JAV rinkimų dieną, lapkričio 8-ąją. Trys kitos mirtys taip pat paaiškintos „širdies smūgiu“ ar „staigia mirtimi“. Tuo pačiu laikotarpiu dar du diplomatai mirė akivaizdžiai smurtine mirtimi: Rusijos ambasadorius Turkijoje Andrejus Karlovas, kuris gruodžio 19 d. buvo nužudytas nuotraukų parodoje Ankaroje, ir Piotras Polšikovas, kuris tą pačią dieną buvo nušautas savo bute Maskvoje. Be to, buvęs KGB vadovas Olegas Jerovinkinas, kuris, kaip įtariama, bendradarbiavo su britų žvalgyba ir padėjo sudaryti slap-tą dosjė apie Donaldą Trumpą ir Vladimiro Putino ryšius, gruodžio 26 d. buvo rastas negyvas savo automobilyje...

Jau antrą kartą per dvejus metus bandytas nuodyti Rusijos valdžios kritikas, žurnalistas, „Laisvės“ radijo komentatorius Vladimiras Kara-Murza. Du mėnesius išbuvęs komoje ir tik per stebuklą išvengęs mirties interviu JAV jis sakė: „Aš esu rusas, tai mano šalis. Aš tikiu tuo, ką darau, ką daro mano kolegos. Mūsų daug. Vladimiro Putino režimas tikrai norėtų, kad mes visi pasiduotume ir spruktume. Nesuteiksime jiems tokio malonumo“. V. Kara-Murza buvo 2015-ųjų vasarį Maskvoje, prie pat Kremliaus sienų, nušauto opozicijos politiko Boriso Nemcovo bendražygis.

Ir tai dar ne visas įtartinų nelaimingų atsitikimų sąrašas: prieš savaitę iš savo buto ketvirtajame aukšte Naujojoje Maskvoje iškrito advokatas Nikolajus Gorochovas (sunkiai susižeidė galvą, gydomas intensyvios terapijos skyriuje), kuris atstovauja Sergejaus Magnickio (mirė kalėjime po to, kai atskleidė valstybės pareigūnų sukčiavimą) motinai ir tęsia S. Magnickio veiklą. Kijevo centre (Ukraina) nušautas buvęs Rusijos valstybės dūmos deputatas Denisas Voronenkovas, vienintelis Rusijos dūmoje balsavęs prieš Krymo prijungimą prie Rusijos. Gelbėdamasis nuo susidorojimo politikas buvo pasiprašęs prieglobsčio Ukrainoje ir davęs parodymus Ukrainos generalinei prokuratūrai prieš buvusį šalies prezidentą Viktorą Janukovyčių. Kremliaus įvykdytą Krymo aneksiją jis pavadino klaida, o Rusiją palygino su nacistine Vokietija. Ukrainos vidaus reikalų ministro patarėjas Zorianas Škiriakas žurnalistams pareiškė: „Aš esu įsitikinęs, jog tai gali būti ciniškas parodomasis kerštas – Rusijos specialiųjų tarnybų įvykdyta mirties bausmė“. Ir iš tiesų – N. Gorochovo apsauginio nušautas žudikas pasirodė esąs Rusijos slaptųjų tarnybų agentas.

Rusijoje – protestų banga

Stebint šią mirties puotą didžiojoje kaimynėje ima atrodyti, kad ten prasidėję žmonių protestai nėra atsitiktiniai, nors tiesioginio ryšio šie įvykiai lyg ir neturi. Protestus išprovokavo opozicijos vieno iš lyderių Aleksejaus Navalno paskelbta medžiaga apie Rusijos premjero Dmitrijaus Medvedevo korupciją ir jo prisiplėštus milijardus, vilas užsienyje, jachtas ir vynuogynus (Kremliai palanki žiniasklaida šį tyrimą ignoravo). Nesankcionuoti mitingai (nes jiems surengti valdžia nedavė leidimų) vyko visoje Rusijoje ir buvo nukreipti prieš Rusijos valdžios korupciją, reikalauta premjero Dmitrijaus Medvedevo pasitraukimo ir skanduota „Rusija be Putino“. Sulai-kyti šimtai mitingų dalyvių, tarp jų – ir pats Aleksejus Navalnas, kuriam gresia 15 parų arešto dėl viešąją tvarką pažeidusio nesankcionuoto masinio renginio organizavimo Maskvoje (kituose Rusijos prezidento rinkimuose A. Navalnas ketina kandidatuoti į prezidentus). Šie mitingai yra didžiausia koordinuota nepasitenkinimo valdžia akcija nuo 2011–2012 m. demonstracijų. Protestai vyko nuo vakarinėje Rusijos dalyje esančio Sankt Peterburgo iki Tolimųjų Rytų – 82 miestuose (72 miestuose valdžia leidimų neišdavė, o kad akcijose nedalyvautų studentai, kai kur sekmadienis buvo paskelbtas egzaminų diena), da-

Jau slavai sukilo?

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

lyvavo 60 tūkst. žmonių.

Didžiausias mitingas vyko Maskvoje. Skelbiama, kad vien čia sulaukyta apie 500 protestuotojų (žiniasklaida nurodo skirtingus skaičius). Buvo sulai-kytas net britų leidinio „The Guardian“ korespon-dentas Maskvoje, fotografavęs suėmimus. Sulaikyti visi Kovos su korupcija fondo, kuriam vadovauja A. Navalnas, darbuotojai. Jiems pareikšti įtarimai dėl neapykantos ir priešiškumo kurstymo. Policija nau-dojo jėgą ir ašarines dujas. Mitingų simbolis buvo sportiniai batai. Mat A. Navalno tyrimas atskleidė, kad norint nusišlėpti korupcinius sandorius ir įtar-tinas sąskaitas, buvo užsakyta daug marškinėlių ir prašmatnių sportbačių. Su tokiais sportbačiais yra buvęs nufotografuotas ir pats D. Medvedevas. Pla-katuose, kuriuos nešė protestuotojai, puikavosi Ru-sijos premjeras su savo prabangiais sportbačiais. Pa-skatinti pranešimų, kad vienoje iš D. Medvedevo namų yra specialus namelis ančiai, kai kurie pro-testuotojai laikė geltonas gumines antis.

Mitingai Baltarusijoje

Baltarusijoje masiniai mitingai prasidėjo anksčiau, o juos išprovokavo prezidento A. Lukašenkos išleistas įstatymas, kad tie, kurie nedirba, turi valstybei mokėti baudas. Tie, kurie nedirba ne todėl, kad nenori dirbti, o todėl, kad negauna darbo, tūkstančiais išėjo protestuoti. Išsigandęs „batka“ (lie. tėve-

lis) įstatymą atšaukė, bet protestai nesi-liovė. Pradžioje prezidentas bandė vai-dinti demokratiją ir nedavė įsakymo jėgos struktūroms protestuotojus suiminėti, bet tai truko neilgai. Žmonėms vėl išėjus į gatves sulaukyta šimtai žmonių. Pranešama, kad sekmadienio demonstracijas inicijavo tas pats Rusijos opozicionie-rius A. Navalnas. Opozicijos politiko Ni-kolajaus Statkevičiaus žmona pareiškė, kad dingo ir jos vyras, manoma, kad jis irgi sulaukytas. Malšinti protestus pasiūstos gausios milicijos pajėgos. Pranešama apie sulaukytus 900 pro-testo dalyvių.

Apie lūžius kalbėti ankstoka

Politologo Lauryno Kasčiūno nuomone, Rusijoje ir Baltarusijoje situacija yra skirtinga ir protestų gre-tinti nereikėtų, nors tam tikro priežastinio ryšio ir bent psichologinio poveikio tarp šių įvykių esama. „Ne veltui dažnai buvo kartojama, kad Ukrainoje vy-kęs Maidanas yra puikus pavyzdys ir Rusijos vi-suomenei nusimetant autoritarizmo jungą... Balta-rusijos atveju – tai vadinamojo A. Lukašenkos ‘so-cialinio kontrakto’ bankrotas. Visuomenei aišku, kad jo ekonomikos modelis negali užtikrinti stabilu-mo... Kažkas naujo yra ir reikia stebėti situaciją. Abu režimai turi problemų dėl savo legitimumo, bet apie lūžius kalbėti ankstoka“, – teigia politologas.

„Jau slavai sukilo. Nuo Juodmario krašto/ Pa-vasaris eina Karpatų kalnais“, – lietuviams pavyz-dį XX a. pradžioje rodė Maironis „Jaunojoje Lietu-voje“. Dabar slavams patiems tenka ieškoti pavyzdžio ir padrašinimo, kaip susidoroti su savo problemomis, kurių pagrindinė priežastis – pačių neryžtingumas ir kapituliavimas prieš oligarchinę valdžią.

Europos Sąjunga paragino Rusiją nedelsiant paleisti taikius demonstrantus, sulaukytus per ma-sinius protestus prieš korupciją.

Nykstame... Ką daryti?

Atkelta iš 1 psl.

Ypatingas dėmesys, pasak premjero, turi būti skiriamas Didžiosios Britanijos lietuviams. Jis taip pat žadėjo, kad „Vyriausybė parengs visas tech-nines galimybes ir teisinę bazę“ tam, kad kituose rinkimuose užsienio lietuvių bendruomenės galėtų balsuoti internetu.

Vytauto Didžiojo universiteto Demografinių tyrimų centro vadovė Vladislava Stankūnienė diskusijos dalyviams priminė Eurostato infor-maciją, kad „mes nykstame sparčiausiai Europos Sąjungoje ir net esame vieni iš lyderių pasaulyje. Tai žinia ir investuotojams, ir mūsų tėvynai-niams, kurie yra užsienyje“. Anot Demografinių tyrimų centro vadovės, sprendžiant šią problemą būtina pradėti kooperuoti pajėgas, pradėti rimtai vertinti ir analizuoti.

Tarptautinės migracijos organizacijos Vil-niaus biuro vadovė Audra Sipavičienė savo kalbo-je akcentavo, kad emigracija ir grįžtamoji migra-cija yra susiję dalykai. „Emigracija, kaip vertybė, yra labai reikalinga ir nėra blogis. Blogis yra emigracija kaip išvarymas. Taigi reikia ne stabdyti, ne atimti tos galimybės, o skatinti, kad emigracija būtų laikina, skatinti grįžtamąją migraciją ir teik-ti pagalbą apsisprendusiems“, – teigė pranešėja.

A. Sipavičienė atkreipė dėmesį, kad emigra-cijoje dominuoja jaunimas, darbingiausio am-žiaus žmonės, paklausios profesijos, ir tai yra di-džiausia problema.

Sambūrio „Kad Lietuva neišsivaikščiota“ na-cionalinio komiteto pirmininko Krescencijaus Stoškaus įsitikinimu, Seimas turėtų pareikalau-ti iš Vyriausybės parengti ilgalaikę demografinės krizės įveikimo programą, o prie parlamentinių partijų susitarimo dėl migracijos valdymo turėtų būti pakviestos jungtis ir visos kitos politinės par-tijos.

Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frak-cijos narė Guoda Burokienė kalbėjo, kad nuo 2006 m. buvo parengtas ne vienas Vyriausybės prie-monių planas, kaip stabdyti emigraciją, bet emig-racija nemažėja, o kaip parodė pernai metų duo-menys, tik didėja. „Daugelis mąstančių žmonių Lietuvoje jau supranta, kad emigracija iš Lietuvos peržengė pavojingą ribą ir įžengė į populiacijos

demografinės griūties zoną. Emigracija su šian-dieniais jos mastais ir tendencijomis tampa vidi-ne grėsme Lietuvos nacionaliniam saugumui, to-dėl visus su emigracija susijusius dalykus turi koordinuoti ne vykdomosios politikos lygmuo, bet valstybės politikos lygmuo – Seimas kaip Tautos atstovybė“, – teigė G. Burokienė.

Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių de-mokratų frakcijos seniūnas Gabrielius Lands-bergis priminė, kad Lietuva kasmet gauna Euro-pos Komisijos ataskaitą apie esmines mūsų šalies problemas, apie svarbiausius darbus, kuriuos reiktų nuveikti. „Pagrindinės problemos yra eks-porto lėtėjimas, darbo našumo augimo lėtėjimas, visuomenės senėjimas, kvalifikuotų darbuotojų trūkumas, prastos moksleivių žinios, standartų ne-atitinkanti aukštojo mokslo sistema, prasta ino-vacijų sistema ir t. t.“, – vardijo TS-LKD frakcijos vadovas. G. Landsbergis pasiūlė kas pusę metų kviesti Vyriausybę atsiskaityti, kaip sekasi nu-veikti šiuos darbus ir kaip sumažėjo emigracija.

Liberalų sąjūdžio frakcijos narys Simonas Gentvilas įsitikinęs, kad „tikroji emigracijos po-litika yra nesirūpinti išvažiavusiais, o rūpintis čia likusiais, nes viską, ką mes darome, darome re-formas dėl čia liekančių“. „Reikia kalbėti apie kitą Lietuvą, apie galimybių Lietuvą, ne priespaudos ir baudimo, mums reikia kalbėti apie valstybę, kuri priverčia pasitempti kiekvieną, kuri įgalina, o ne baudžia ir stabdo“, – tvirtino S. Gentvilas.

Po diskusijos Seimas tęsė svarstymą nutari-mo projekto, kuriuo numatoma pateikti pasiūly-mus Vyriausybei. Vienas iš pasiūlymų – pareng-ti ir iki 2018 m. sausio 1 d. pateikti Seimui tvirtinti 2018–2027 metų Lietuvos demografinės, migracijos ir integracijos politikos strategijos ir Lietuvos pi-liečių grįžimo į tėvynę skatinimo programos pro-jektus.

Kaip praneša Lietuvos statistikos departa-mentas, 2016 m. iš Lietuvos emigravo 50,3 tūkst. nuolatinių šalies gyventojų, o imigravo – 20,2 tūkst. žmonių. Palyginti su 2015 m., emigrantų skaičius padidėjo 5,8 tūkst. (13 proc.), o imigran-tų skaičius sumažėjo 2 tūkst. (8,9 proc.).

RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Puslapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų.

Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

Maironio lituanistinė mokykla surengė kūrybingą šventę

JUSTĖ PETRAITĖ

Žmonės keliauja, kuria svetur savo svajones, bet kartais pamiršta savo kilmę, svarbiausias šeimos vertybes ir tai, kas svarbiausia kiekvienos šalies piliečiams. Ar tikrai norime išsaugoti savo kalbą, kultūrą, tradicijas ir papročius? Ką darome, kad to nepamirštume, kad mūsų vaikai ir anūkai tai puoselėtų? Ką darome, kad visi žinotų, kur yra tas mažas lopinėlis pasaulio žemėlapyje vardu Lietuva?

Džiaugiuosi stipria New Yorko Maironio lituanistinės mokyklos bendruomene, veiklia pedagogų komanda. Vienas pats niekada nieko nepadarysi. Komunikacija ir bendrumas yra neatsiejama didelių darbų dalis. Norint įgyvendinti idėją, visai nebūtina imtis kažkokių neįmanomų dalykų, tačiau apie opius klausimus, tokius kaip pagarba, pa-

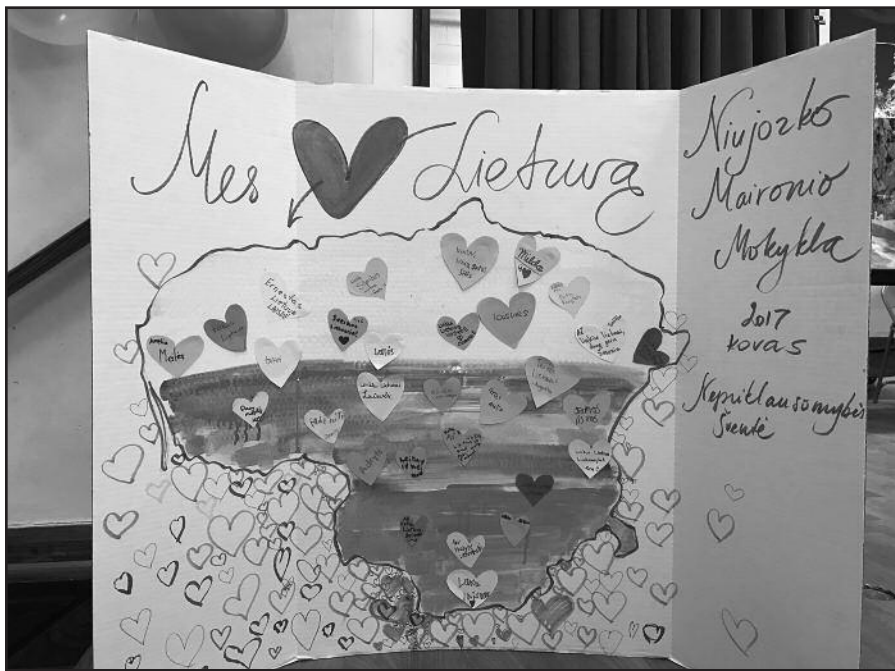
timi siekėme padėti mūsų mažiesiems įsiminti kiekvienam lietuviui svarbius žodžius.

Mokyklos erdvę padalinome į atskiras saleles, kuriose pogrupiais dirbo komandos. Skaitėme, diskutavome, analizavome, aiškinomės žodžių prasmes ir piešdami vaikai tekstus paverė savo kūrybos darbais. Kūrybos darbams naudojome įvairią techniką, kurią pagal savo pomėgius vaikai pasirinko patys. Piešiniuose nušvito saulė, pražydo gėlės, ant Gedimino pilies viršūnės suplevėsavo trispalvė. Vyresniųjų mokinių laukė sudėtingesnės užduotys, jiems teko pasidomėti ir paieškoti atsakymų apie žymius Lietuvos žmones.

Aptarinėjant žodžių prasmę ir diskutuojant, vaikai išsakė daug įdomių minčių. Pavyzdžiui, kalbant apie didvyrius, vaikų atsakymai sukėlė šypsenas. Vieniems vaikams didvyriai yra jų tėvai, kitiems – žymūs sportininkai ar muzikantai, meno veikėjai, tretiesiems tie, kurie gyvena pilyse. Vai-

New Yorko Maironio lituanistinė mokykla minėjo dvi Lietuvai svarbias dienas – Lietuvos Valstybės atkūrimo bei Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo šventes.

Kūrybiška pamoka visai New Yorko Maironio lituanistinės mokyklos bendruomenei patvirtino, kad ugdomasis procesas gali būti įdomus.

galba, kultūra, reikėtų nebijoti kalbėti ikimokykliniame vaiko amžiuje. Svarbu aktualius dalykus vaikui pateikti kūrybiškai. Kūrybiškai pasiūsta žinutė visuomet pasieks vaiką, taps jam prieinama.

Kovo 18 dieną, šeštadienį, New Yorko Maironio lituanistinė mokykla minėjo dvi Lietuvai ir mums visiems svarbias dienas – Lietuvos Valstybės atkūrimo bei Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo šventes. Mokyklos direktorė Rasa Savičiūtė-Sprindys prasmingomis mintimis apie brangią šalį pasveikino susirinkusią bendruomenę. Sveikino ir Lietuvos generalinis konsulas New Yorko Julius Pranevičius, kviesdamas visus drauge sugiedoti Lietuvos himną ir prisiminti mūsų brangią šalį, būti visiems kartu ir dalintis puikia nuotaika.

New Yorko Maironio mokyklos pedagogai mokyklos vaikams surengė tikrai įdomią ir kūrybišką Lietuvos gimtadienio popietę. Žaidėme žaidimus, dainavome dainas ir sprendėme užduotį „Lietuva brangi“. Šia užduo-

kai savo kūrybiniais darbais papuošė mokyklos aplinką. Buvo labai smagu matyti besišypsančius vaikų veidus ir spindinčias jų akis.

Pamoka praėjo kitaip nei įprastai, bet būtent savo išskirtinumu ji ir padarė tą dieną įdomią ir prasmingą. Kūrybiška pamoka visiems New Yorko Maironio lituanistinės mokyklos mokytojams ir visai bendruomenei patvirtino, kad šiandien vaikai nori mokytis kitaip, ir ugdomasis procesas turi būti įdomus ir skatinantis veikti.

Apibendrindama noriu pasakyti, kad kiekvienam žmogui, gyvenančiam toli nuo Lietuvos yra labai svarbu jausti, kad tu esi Lietuvai svarbus. Kad atstumas nieko nereiškia. Svarbu kalbėti gimtąja kalba, bendrauti, vienyti, o papročius bei tradicijas iš visų jėgų stengtis išsaugoti. Ir nepamiršti, kad mus visus, esančius toli nuo Lietuvos vienija bendrumas.

Justė Petraitė – New Yorko Maironio lituanistinės mokyklos mokytoja.

Mokykloje komandos dirbo suskirstytos į pogrupius.

Lauros Vidžiūnaitės ir Neringos Lauciskis nuotraukos

Aptarinėjant žodžių prasmę ir diskutuojant, vaikai išsakė daug įdomių minčių.

Mokykla „Saulėtas krantas“ auga ir tobulėja

Mokyklos „Saulėtas krantas“ mokiniai Lietuvos Nepriklausomybės šventėje.

LAURA AGOFONOVIENĖ

Pietų Floridos mokykla „Saulėtas krantas“ jau skaičiuoja 10-uosius veiklos metus. Per šiuos metus keitėsi mokytojai, mokiniai, mokyklos patalpos ir mokymosi programos.

Paskutinius ketverius metus mokyklai vadovauja Ingrida Bridikytė-Lomberg, kuri įdiegė daug naujovių, subūrė iniciatyvių mokytojų komandą, pritraukė rėmėjų, atnaujino bei gausiai papildė vadovėlių ir lietuviškų knygų biblioteką. Praėjusiais metais, gavus Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministerijos paramą, buvo įsigyti lietuvių tautiniai kostiumai bei liaudies muzikos instrumentai.

Mokyklos mokytojai Laima Lileika-Shea, Aldona Haensel, Loreta Rodgers ir Raymondas Balsys sudaro darnų mokytojų kolektyvą ir labai praturtina mokyklos veiklą, įnešdami naujų idėjų, entuziazmo, ir neblėstančios energijos. Jų meilė ir atsidavimą mokytojo darbui jaučia visa mokyklos

bendruomenė, todėl ir mokyklos mokinių skaičius nuolat auga.

Ypatingai didelę reikšmę mokyklos veiklai turi Lietuvos Fondas bei Kazickų šeimos fondas, kurie jau daugelį metų remia „Saulėto kranto“ veiklą. Tai yra ženkli parama leidžianti išsilaikyti, plėstis ir tobulėti. Mokyklos bendruomenė yra nuoširdžiai dėkinga savo rėmėjams ir visiems geros valios žmonėms, prisidedantiems prie mokyklos veiklos.

Mokyklos vadovė, padedant visai mokyklos bendruomenei, organizuoja įsimintinus renginius ne tik mokyklos, bet ir visai Floridos Palm Beach lietuvių bendruomenei. Vienas iš tokių renginių – neseniai įvykęs Kovo 11-osios minėjimas, į kurį susirinko per šimtą dalyvių. Giedant Lietuvos himną, buvo garbingai įnešta Lietuvos vėliava, mokyklos mokiniai grojo liaudies instrumentais, šoko, dainavo. Po oficialios dalies, buvo suorganizuota linksma loterija, kurios rėmėjais tapo Vaivos ir Vaido Zdanavičių šeima. O renginį vainikavo mokinių mamų rūštas lietuviškų valgių stalas.

„Saulėtas krantas“ ir Palm Beach Lietuvių Bendruomenė Vasario 16-ąją šiemet šventė kartu su Lietuvos generaliniu konsulu New Yorke Juliumi Pranevičiumi (paskutinėje eilėje deivintas iš kairės).

„Saulėtas krantas“ organizuoja įsimintinus renginius visai Palm Beach Lietuvių Bendruomenei. Arvydo Račiūno nuotraukos

Connecticuto lietuviai vėl rinko Dienos merą

Connecticuto lietuviai suorganizavo iškilmingą vėliavos pakėlimą Waterbury rotušės aikštėje.

IRENA NAKIENĖ-VALYS

Dėl sniego audros pakoregavus renginio laiką, kovo pabaigoje, Waterbury, Connecticuto valstijoje, miesto rotušėje įvyko Lietuvių Bendruomenės apylinkės tęsiama ilgametė tradicija – paminėta Lietuvos Nepriklausomybės sukaktis Lietuvos vėliavos pakėlimu ir vienos dienos Mero išrinkimo iškilmės. Tai buvo jau 37-tasis toks renginys, kuris, nors ir nereguliariai vyksta nuo 1950 metų. Jau ketvirtį metų, kai iškilmės vyksta Lietuvos Nepriklausomybės dienos bei Nepriklausomybės Atkūrimo datoms paminėti.

Iškilmės prasidėjo Lietuvos vėliavos pakėlimu aikštėje. Vėliau miesto rotušės Veteranų salėje vyko vienos dienos Waterbury Mero rinkimo iškilmės. Susirinkusieji sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus. Waterbury Lietuvos Vyčių 7-os kuopos prezidentas Linas Balsys kartu su miestelio, valstijos ir federalinės valdžios padalinių atstovais pristatė bendrą Proklamaciją.

Šiais metais jau antrą kartą dienos

miesto meru buvo išrinktas Al Jarus (Alphonse G. Jaruševičius). Visą gyvenimą Waterbury gyvenantis šimtmetis Alfonsas renkamas už savo nuolatinį aktyvų dalyvavimą Lietuvos Bendruomenės veikloje ir kitose pilietinėse organizacijose. Širdis džiaugėsi matant šimtmetį apsirėdžiusį trispalvę: geltonas kaklaraistis, žali baltiniai, raudonas švarkas.

Pilnutėlėje salėje susirinkusieji kartu su šimtamečiu Meru džiaugėsi sveikinimais iš Connecticuto valstijos politikų: Kenneth Curran, Denise W. Merrill, Richard Blumenthal, Christopher S. Murphy ir kitų.

Vėliavos iškėlimo ir vienos dienos Mero iškilmes organizavo Lietuvos Vyčių 7-ta kuopa. Šiais metais kuopa pradeda jau antrąjį savo gyvavimo šimtmetį.

Lietuvių bendruomenė ir susirinkusieji išreiškė solidarumą su tėvyne Lietuva švenčiant jos Nepriklausomybę! Lietuvos valstybė yra amžina. Lietuva visada liks lietuvių tautos Tėvynė, lietuvių kultūros ir kalbos lopšys. Esame viena tauta, bendros lietuviškos tapatybės ir istorinės atminties, nesvarbu, kur gyvename.

Patriotiškomis Lietuvos spalvomis pasipuošęs šimtmetis Al Jarus (sėdi) tapo vienos dienos Waterbury miesto meru. Irenos Nakiėnės-Valys nuotraukos

SKAITYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Vydūno jaunimo fondas pažymėjo 65-ąsias metines

Atkelta iš 1 psl.

Be paštu gautų sveikinimų iš LR prezidentės Dailios Grybauskaitės bei Vydūno fondo Lietuvoje atstovų susirinkusieji džiaugėsi sulaukę ir Lietuvos užsienio reikalų ministro Lino Linkevičiaus bei LR generalinio konsulo Čikagoje Marijaus Gudyno bei iškilų JAV išeivijos organizacijų atstovų.

Šventę pradėjęs fondo valdybos pirmininkas filisteris Gintaras Plačas sakė: „Susirinkome švesti fondo pastangų ir vilčių bei žmonių atlikto darbo, kurių nepaliaujamas entuziazmas padėjo šiai organizacijai išlikti. Dėkoju valdybos nariams už daugelio metų pasižventimą ir energiją įgyvendinant fondo užmojus. Vydūno jaunimo fondas pajėgia paremti daugiau nei 100 lietuvių studentų kiekvienais metais su 100 tūkstančių dolerių vertės stipendijomis. Per paskutiniuosius 10 metų fondas parėmė Lietuvos studentus ir Lietuvos skautų organizacijas su daugiau nei 340 tūkstančių dolerių. Tuo pačiu metu fondas parėmė Lietuvos skautų sąjungos studentus ir lavinimo programas su daugiau nei 240 tūkstančių dolerių parama, ir tai daugiau nei pusė milijono dolerių, skirtų jaunimui”.

Tai įspūdinga žvelgiant iš 1952 metų perspektyvos, kai dviejų Čikagos studentų – A. Vengrio ir A. Stepačio – pradėta ugdyti šalpos mintis materializavosi surengus kaukių balių, iš ko gautas pelnas – 300 dolerių – ir pradėjo fondo veiklą. Gavus dr. Vydūno, kuris tuo metu gyveno Detmole, Vakarų Vokietijoje, sutikimą, fondas buvo pavadintas „Lietuvių akademikų skautų dr. Vydūno vardo šalpos fondu”. Tų pačių metų balandžio mėnesį priimto statuto pagrindinė mintis buvo remti aukštuosius mokslus studijuojantį jaunimą, teikiant jam stipendijas, paskolas, pašalpas ir kitokią materialinę pagalbą, spausdinant jų mokslines studijas. Taip nepriklausomai Lietuvai siekiant paruošti įvairių sričių specialistų. Vėliau fondo pavadinimas pasikeitė į „Vydūno jaunimo fondą”, tačiau buvo išlaikytas mūsų didžiojo humanisto Vydūno vardas ir tie patys fondo tikslai.

Pradėjus darbą buvo priimti pagrindiniai keturi punktai, kurių laikomasi iki šiol – telkti lėšas jas užirbant, studentams suteikti paskolas tik studijų reikalams, lituanistinių studijų studentams duoti negrąžinamas Vydūno fondui stipendijas, visus darbus atlikti savanoriškai ir be jokio užmokesčio. O fondo pajamas jau 65-erius metus sudaro studentų gražintos paskolos baigus mokslus, pavienių asmenų ir organizacijų aukos, bankų ir investicijų palūkanos, palikimai bei uždabris iš įvairių leidinių.

Sunku būtų išvardinti visus – didesnius ir ma-

Jubiliejinį tortą pjauna dabartinis ir buvęs fondo valdybos pirmininkai – Gintaras Plačas ir Romas Viskanta.

žesnius darbelius, atliktus per tokį ilgą fondo gyvavimo laiką. Begalės išdalintų stipendijų, išleistų leidinių palieka neišdildomą pėdsaką lietuvių tautos išlikimo, augimo ir klestėjimo kelyje. Kaip tik apie tai savo sveikinimo kalboje sakė ir Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius: „Man didelė garbė ir malonumas čia, Čikagoje, jausti istorijos pulsą bei dalintis įspūdžiais apie nueitą Vydūno vardu pavadinto fondo kelią. Kokia didelė prasmė Vydūno žodžiuose, sakančiuose, kad reikia norėti kilti, šviesiau, žmogiškiau siekti idealų, tobulesnio gyvenimo. Fondas įkūnija viso to prasmę, tautiškumą, patriotizmą, investiciją į žinias bei mokslą, stipendijas ir knygas. Tai pati geriausia, ilgalaikiškiausia, prasmingiausia gyvenimo investicija. Istorija turi prasmę tada, kai ji jaučiama gyvenime, prie jos galima prisiliesti ir tai nėra tik perskaityta knyga. Iš tokių situacijų kaip šiandiena yra nuostabu žvelgti į praeitį ir prisiminti, už ką kovojome, už ką daugelis paaukojo gyvybę, turiu galvoje laisvę ir nepriklausomybę. Išiklausę į Vydūno žodžių prasmę suvokiame, kad tai ne tik prasmė, bet ir kai-

na, kurią sumokame viso to siekdami. Lietuva ne tik žemės lopinėlis, Lietuva yra visur, kur yra nors vienas lietuvis. Esame visi kartu ir siekiame išsaugoti tradicijas, nugalėti net ir tada, kai tai atrodo neįmanoma”.

„Žmogus visuomet veikia, kaip jis gyvenimą supranta”

Taip rašė Vydūnas ir visą savo gyvenimą nugyveno tuo vadovaudamasis. Todėl ir fondas, tęsdamas lietuviybės puoselėjimą ir ilgametę tradiciją remti akademinio jaunimo studijas, šios išskilingos šventės proga įsteigė tris naujas premijas ir vieną stipendiją.

Stasės Cukuraitės ir Vaclovo Tallat-Kelpšų vardinė premija – prisimenant premijos vardo agronomus, aktyvius lietuvių skautų sąjungos ir Akademinio skautų sąjūdžio narius, įkurta vardinė premija Aleksandro Stulginskio universitete, skiriama kasmet vienam antrų metų Agronomijos fakulteto studentui, kuris puoselėja reikšmingiausias agronomijos tradicijas Lietuvoje.

Filisterio Antano Dundzilos vardo fondas – įsteigtas vadovaujantis a. a. A. Dundzilos testamentu, kuriame buvo nurodyta skirti tam tikrą sumą pinigų remti mokslinius tyrimus, istorinės medžiagos, susijusios su lietuvių tautos sovietų okupacijos laikotarpiu, ypač 1940–1941 ir 1944–1990 m., išsaugojimą. Jis prašė, kad būtų atkreiptas ypatingas dėmesys į sunkų lietuvių likimą Sibiro lageriuose ir Lietuvos laisvės kovotojų ginkluotą pasipriešinimą sovietams. Moksliniai tyrimų centrai ir institucijos, organizacijos ir autoriai skatinami rašyti ir leisti mokslinius straipsnius, studijas ir monografijas, grožinę literatūrą, prisiminimus, istorinę bei archyvinę medžiagą. 65-ojo Vydūno jaunimo fondo jubiliejaus proga a. a. A. Dundzilos sūnus Tomas Dundzila pasirašė šio fondo steigimo sutartį.

Prof. dr. Tomo Remeikio vardinė stipendija – teikiama prof. dr. T. Remeikio šeimos pavedimu. Ji skiriama kasmet vienam studentui, kuris yra lietuvių skautų sąjungos (LSS) Akademinio skautų sąjūdžio (ASS) skautas akademikas ar Lietuvos studentų skautų organizacijos (SSO) narys. Pirmenybė teikiama studentams, studijuojantiems politinius mokslus, Lietuvos ar rytinės Europos istoriją arba humanitarinius mokslus. Stipendijos steigimo sutartį pasirašė prof. dr. T. Remeikio dukra Gintė Remeikytė-Gedo.

Filisterio Vytauto Mikūno premija pasižymėjusiems Akademinio skautų sąjūdžio nariams buvo įsteigta pagerbti šį nusipelnusį Vydūno jaunimo fondo narį. Fondo įkurta premija bus skiriama kiekvienais metais pagerbti ir pažymėti veiklą Akademinio skautų sąjūdžio narį ar narę, kurie prasmingai prisideda prie sąjūdžio veiklos bei skatina kitus gaivinti organizacijos veiklą.

Vydūno kūryba, tautiniai šokiai ir jubiliejinis tortas

Jubiliejinis minėjimas artėjo į pabaigą, sveikinimų ir ilgaamžiškumo palinkėjimų susilaukę fondo nariai pagerbė vieną pirmosios, 1952 metų, valdybos narį, išdininką Leoną Maskaliūną, kuriam balandžio 2 d. sukako 90 metų. Vėliau, 23 metus, diplomuotas statybos inžinierius ėjo tarybos pirmininko pareigas. Už ypatingus nuopelnus 2006 metais apdovanotas Vilniaus Gedimino technikos universiteto (VGTU) aukso medaliu, jam suteik-

Šventinę programą atliko „Spindulio” šokėjai.

tas universiteto Garbės nario vardas. L. Maskaliūnas savo asmeninėmis lėšomis įsteigė stipendijas našlaičiams ir daugia-vaikių šeimų studentams Lietuvoje, kurie mokosi VGTU Statybos inžinerijos ir Aplinkos inžinerijos fakultetuose.

Po to – Vandos Morkūnienės paruoštos vaišės ir, žinoma, jubiliejinis tortas, o meninėje programoje pasirodė visas būrys jaunųjų skautų. Vydūno kūrybą skaitė G. Orentaitė, E. Butkevičiūtė bei M. Ringytė, pianinu skambino A. Kerelis ir R. Kere-lytė, šoko A. Stanevičiūtė ir D. Vaitkus bei tautinių šokių grupės „Spindulys“ jaunių ratelis, vadovaujamas mokytojos A. Lin-takienės.

Šventė baigėsi, o prieš akis – tolesni darbai ir siekiai, nauji projektai ir tikslai. Kaip rašė dr. Vacys Bagdonavičius savo straipsnyje „Įpareigojantis Vy-dūno palikimas“, „Tautos išau-gimas ir sustiprėjimas reiškia vienos iš integruotai veikti turinčios žmoni-jos dalių sustiprėjimą. Kuo sveikesnės ir stipresnės bus visos tos dalys, tuo harmoningesnė bus visos žmonijos būtis ir tolesnė raida. Kūrybos galių ne-turinti ir kūrybos vaisių nepajėgianti subrandinti tauta esanti pasmerkta sunykti. Beje, tų galių neturėjimas reiškia ir laisvos valios, t. y. pačios lais-vės, neturėjimą. O turima laisvė nėra

Filisterio Antano Dundzilos vardo fondo steigimo sutartį pasirašė Tomas Dundzila ir Gintaras Plačas.

tikslas sau. Laisva tauta turi būti aktyvi žmonijos dvasinio laisvėjimo dalyvė. Į šviesiąją [tautą] mielai linksta kitos tautos”, – teigė mąstytojas.

Į savo tautą Vydūnas taip pat žvel-gė ne tik kaip į turinčią teisę savaran-kiškai tvarkytis, bet ir kaip į priva-lančią tą teisę ir pačią laisvę įprasminti savo įnašu į visos žmonijos dvasinio skaidrėjimo vyksmą, į pasaulinį kul-tūros procesą.

Tad – *Ad Meliorem!*

Prisikėlimo rytas – pavasaris žemėje ir sieloje.

Atverkime savo širdis tyram džiaugsmui.

Trims gražiems žodžiams – Tikėjimui, Vilčiai, Meilei.

Sveikinu „Skautybės kelio”

ir „Draugo” bendradarbius, skaitytojus, rėmėjus

su šv. Velykomis!

v.s. fil.Aušra Jasaitytė Petry
„Skautybės kelio” redaktorė

Majos kampelis

Vyr. skaučių ir gintarių suvažiavimas

Kovo 17 iki 19 dienomis Putnam Valley, New Yorke, vyko ginta-rių ir vyr. skaučių suvažiavi-mas. Buvo kviečiamos visos vyr. skau-tės ir gintarės. Susirinko vyr. skautės ir gintarės iš Amerikos, Kanados ir net iš tolimosios Australijos.

Aš į New Yorką išskridau anksti penktadienį, nes prieš keliaujant pas sesę Dainą Černauskas-Distefano tu-rėjau aplankyti keletą draugų. Susi-rinkome pas sesę Dainą, kad kartu ga-lėtume keliauti į stovyklą. Nors visos buvome labai pavargusios po kelio-nės į New Yorką, radome progos susi-pažinti, pavalgyti vakarienę ir prieš miegą pabendrauti.

Šeštadienis buvo kupinas sma-gumų. Po mankštos ir pusryčių snie-guotame miške mes iškylavome. Buvo labai smagu eiti per gražų, apsnigtą mišką ir toliau bendrauti su kitom se-sėm.

Po žygio valgėme skanius pietus, kuriuos paruošė mūsų nuostabios šei-mininkės – sesė Nida ir sesė Moni-ka.

Po pietų turėjome progos išmokti įvairių skautiškų gudrybių. Buvo su-rengta skautorama, kurioje buvo šešios stotys, dalyvavome įvairiuose skau-tiškiuose užsiėmimuose. Turėjau pro-gos su sese Birute iš Australijos vesti stotį apie šūkius ir šūkių kūrimą. Buvo labai įdomu girdėti, kokius šū-kius naudoja kiti miestai, ir galėjau iš-mokti naujų šūkių, kuriuos panaudo-siu stovykloje šią vasarą.

Šeštadienio naktį vyko bendras laužas, buvo labai smagu pasėdėti prie laužo su naujomis ir senomis draugė-

mis, padainuoti ir pabendrauti.

Sekmadienio rytą atsikėlėme, pa-valgėme skanius pusryčius, pamąs-tėme, ir jau buvo laikas išvažiuoti iš šios puikios stovyklėlės ir grįžti į sa-vus miestus.

Ačiū! Ačiū! Ačiū! Sesei Dainai Mattytei už šio savaitgalio suorgani-zavimą.

Sesės vyr. skautės ir gintarės turėjo progos pabendrauti.

Vyr. skautės ir gintarės susirinko į suvažiavimą, vykusį Putnam Valley, New Yorke. Sesės suvažiavo iš Amerikos, Kanados ir net iš toli-mosios Australijos.

Majos Chiapettos nuotraukos

Savanorystė Tanzanijoje. Sportas ir žaidimai

Vaikų namų futbolo fanės.

Veiksmas prieš futbolo rungtynes prie Arushos miesto stadiono.

MONIKA JUODEŠKAITĖ

Mane kaip profesionalią sportininkę išties domino Tanzanijos sporto istorija bei jo plėtra šiomis dienomis. Pasi-domėjusi šia tema turėjau nusivilti, nes šalyje dominuoja tik viena sporto šaka, bet ir joje pasaulinių pergalių nėra pasiekta, o dauguma žinomų sporto šakų yra pamirštos ir retai praktikuojamos.

Žinant, jog Afrikos žemyne gyvena ištvermingiausi lengvosios atletikos sporto atstovai, pagalvotume, jog dauguma žmonių šioje šalyje mėgsta bėgioti, tačiau šiuolaikiniai tanzaniečiai šio sporto nemėgsta, jų akimis tai sunkus ir daug malonumo neteikiantis užsiėmimas. Dar 1980 m. lengvoji atletika šioje šalyje buvo labai populiarus sportas, būtent tais metais vykusiose olimpinėse žaidynėse Filberti Bayi ir Suleiman Nyambui bėgimo rungtyse laimėjo medalius. Laikui bėgant lengvoji atletika, kaip ir dauguma kitų individualių sporto šakų šioje valstybėje, sunyko. Šiandien Tanzanijos gatvėmis bėgantį atletą sutikti išties retenybė. Lietuvių numylėtas krepšinis čia dažniausiai žaidžiamas armijoje bei privačiose mokyklose. Nors šis sportas šalyje nėra populiarus, NBA lygoje žaidžia Hasheem Thabeet, kuris gimė ir užaugo Tanzanijoje. Viena labiausiai besiplečiančių šalies sporto šakų yra kriketas, kurio nacionalinė rinktinė dalyvauja daugelyje tarptautinių mačų. Arushos mieste, netoli Meru regiono, populiarėja ir regbis, kurio čempionatai rengiami

būtent šiame mieste.

Kaip ir dauguma pasaulio šalių, taip ir Tanzanija, turi savo šalies sporto „religiją“. Čia pagrindinis sportas, kurį žaidžia ar seka dauguma šalies gyventojų, yra futbolas. Nors nacionalinė šalies futbolo rinktinė didelių pergalių pasauliniu mastu nėra pasiekusi, šio sporto populiarumas šalyje prilygsta Lietuvos krepšiniui. Kadangi kitos sporto šakos Tanzanijoje nėra labai populiarios, laikraščių sporto skiltys mirga vien futbolo naujienomis, o miestelių prekyvietėse futbolo marškinėliai bei kamuoliai yra dažniausiai pastebima prekė. Šalyje dominuoja du futbolo klubai, kurie, kaip Lietuvos „Žalgiris“ ir „Lietuvos rytas“, kasmet tarpusavyje kovoja dėl šalies čempiono titulo. Futbolo klubus „Yanga“ ir „Simba“ žino kiekvienas sportu besidomintis tanzanietis. Nors nei vienas klubas nepasiekė FIFA lygos aukštumų, gimtinėje jie gerbiami ir aukštinami.

Futbolas Tanzanijoje žaidžiamas ne tik profesionaliai, bet ir mėgėjiškai. Šalies miestuose ir kaimuose dažnai organizuojamos mėgėjų futbolo lygos bei mačai. Viena iš jų teko dalyvauti ir papildyti palaikymo komandą. Pačios žaidimo sąlygos čia yra labai paprastos. Žaidžiama nelygioje aikštėje, be vartų tinklo ar vidurio bei užribio linijų. Dauguma žaidėjų žaidžia basi, tačiau tai jiems nesukelia didelių nepatogumų mėgautis žaidimu ir sportine atmosfera. Žiūrovų čia net ir kaimo lygos varžybose susirenka nemažai, dauguma jų, tiksliau – visi vyrai ar berniukai. Labai retai Afrikos aikštynuose ar gatvėse sutiksime sportuo-

jančią moterį.

Jau du mėnesius svečiuodamasi Tanzanijoje, sportuojančios moters nesutikau. Moterys čia linkusios rūpintis namų ruošą bei vaikais, kurių Tanzanijos šeimose yra išties daug. Dėl šalyje susiformavusio stereotipo, jog moterys nėra sportininkės, aš, bėgiodama kaimo ir miestelio gatvėmis, susilaukiu daug aplinkinių dėmesio. Išvydę bėgančią praeiviai bando raginti, skatinti ar linksminti. Dauguma vaikų ar net vyrų keletai minučių prisijungia prie manęs. Pastebėjau, jog vaikams tai didžiulė pramoga, o vyriškiams galimybė pabendrauti ir patikrinti savo jėgas. Man jų kompanija išties labai patinka ir kiekvieną mano bėgimą paverčia savotišku nuotykiu, kurio metu sutinku ir nudžiuginu begalę žmonių. Tuo tarpu moterys į mano sportinius užsiėmimus reaguoja dvjopai. Dauguma tiesiog akylai nužvelgia ir stebi, o kai kurios paskatina, nusišypso ar net prisijungia. Viena jaunesnė mergina, vilkėdama sijoną ir batus, keletai minučių yra prie manęs prisijungusi. Jos veidą puošė šypsena, o aš stengiausi negailėti komplimentų. Čia net ir sportuojančios mergaitės dėvi sijonus. Toks dalykas kaip sportinė apranga išties yra neįprastas dalykas. Sportinė avalynė Afrikoje taip pat naudojama labai retai, žmonės sportuoja ir netgi darbuojasi basi.

Treniruotės Tanzanijos vaikams

Vos atvykusi į Tanzaniją Meru kaime stengiausi įnešti sportinės dvasios. Vienas iš mano šios kelionės tikslų buvo vietinius vaikus supažindinti su sportu bei įvairiais linksmais žaidimais, kurie jiems padėtų išugdyti atkaklumą, stiprybę bei meilę sportui.

Sportines treniruotes vedu keturis kartus per savaitę dviejose mokyklose. Nkarua pradinėje mokykloje su vaikais sportuojame kas antrą dieną, o į treniruotes susirenka gausus būrys. Pradžioje vaikams sportuoti taip patiko, kad jų į treniruotes ateidavo net

tines treniruotes pradedame trumpu apšilimo bėgimu bei mankšta, kuri vaikams labai patinka. Visi sustoja į didelį ratą ir drauge su manimi garsiai skaičiuoja iki dešimties (pratimus keičiame, kai suskaičiuojame iki 10) ir pratimus kartoja. Smagiausia treniruotės dalis – estafetės, jos vaikus ne tik pralinksmina, bet ir suteikia galimybę patirti pergalės triumfą ar pralaimėjimo kartėlį. Treniruotės pabaigoje užsiimame laisva veikla. Berniukai dažniausiai žaidžia futbolą, mergaitės frizbį ar šokinėja su šokdynėmis. Dažnai surengiame ir virvės traukimo varžybas, kurios vaikams sukelia galybę emocijų. Treniruotėse vaikai turi galimybę pasinaudoti kamuoliais, šokdynėmis bei kitu sportiniu inventoriumi, kurio dauguma jų net nebuvo čiaupinėję. Vargingai gyvenantys Tanzanijos mažyliai net ir tokių paprastų dalykų kaip šokdynės ar kamuoliai neturi. Būtent dėl šios priežasties vaikai džiaugiasi ir vertina suteiktą galimybę pasinaudoti sportiniu inventoriumi.

Dar niekuomet nebuvo sutikusi vaikų, taip besidžiaugiančių galimybe sportuoti. Ar tai būtų paprastas šokinėjimas per virvutę, ar frizbis, jie džiaugiasi ir išgyvena kiekvieną per treniruotę patirtą akimirą ir išties nenori jos baigti. Tai mano širdyje sukelia malonių jausmų audrą, o šių vaikų padėkos ir šypsenos reiškia daug daugiau nei bet kokie pasaulio turtais.

Tanzanijos vaikų žaislai

Dėl didelio šalies nepritekliaus retas vaikas čia turi tikrą žaislą ar net kamuolį, tačiau šių vaikų fantazija ir noras žaidimus paverčia dar įdomesniais. Visus žaislus vaikai čia pasigamina patys, todėl jie tampa daug vertingesni dėl įdėto darbo bei malonesni dėl kūrybinio proceso. Afrikos vaikų fantazijos sukurti žaislai sudomintų ne vieno mūsų atžalą, kurių kambariai pilni įvairiausių spalvingų žaislų. Todėl visus tėvelius raginu savo vaikams apie juos papasakoti.

Afrikietiška „mašinėlė“.

apie 300. Šiandien mokyklos valdžia vaikų skaičių sumažino iki 100, kad būtų lengviau su jais užsiimti. Tačiau nuskriaustų nepalikome, su kiekvienu užsiėmimu vaikų klasės keičiasi, todėl pasportuoti tenka visiems. Privačioje „Grace“ mokykloje vaikų sportuoja gerokai mažiau, tik apie 30 vyresniųjų, todėl čia tarpusavio konkurencija žaidimų metu gerokai didesnė. Spor-

Beveik kiekvienas Tanzanijos berniukas žino, kas yra futbolas, juo domisi ir mėgsta šį žaidimą žaisti. Todėl kamuolys yra vienas iš pagrindinių Afrikos vaikų žaislų, kurį jie pasigamina, į skritulį susukdami plastikinius maišelius ir juos aprišdami virve. Šis nedidelis apskritas daiktas randamas kiekvieno berniuko kuprinėje, o pertraukų metu vaikai jį spardo grupėse.

Mama Karo (v.), iš banano žievės daranti gražius daiktus.

Vienas populiariausių mažesniųjų žaislų yra prie pagaliuko pritvirtintas ratukas, kurį jie vežioja lyg mašinėlę. Pats ratas dažniausiai yra paprastas kibirėlio dangtis, kuris vinimi yra pritvirtinamas prie pagaliuko. Šis žaislas Afrikos vaikams atstoja mašinėlės, todėl dažnai su juo rankose pamatai berniukus, bėgančius ir sklei-

žievės. Išdžiovinta šio augalo žievė tampa panaši į kietą medžiagą, todėl ją galima lankstyti ir siūti. Vaikai iš banano medžio žievės pasisiuva ne tik kepures, bet ir krepšelius ar dėžutes. Įvairiems daiktams gaminti banano medžio žievę naudoja ne vien Tanzanijos vaikai. Dauguma moterų čia verčiasi iš banano žievės pagaminta pro-

molį bei vandenį vaikai nulipdo gražias vazelas, bliūdėlius ar kamuoliukus. Kai aš jiems parodžiau plasteliną, jie konstravo mašinas, gėles, žmogeliukus bei namelius. Labiausiai jie džiaugėsi įvairiomis plastelino spalvomis, nes jų naudojamas molis visuomet yra vienodos – rudos spalvos. Man taip gera buvo stebėti, kaip toks

puikiai atstoja svarmenis. Man pačiai teko šią priemonę išbandyti, kai sportavau drauge su jais.

Tanzanijos vaikai taip pat žaidžia daug smagių žaidimų, kurie nereikalauja žaislų ar priemonių. Dauguma jų žaidimų įtraukia būrį vaikų, kurie dainuoja, šoka ir, sustoję į ratelius, gaudžia vienas kitą. Man šie žaidimai labai priminė lietuvių liaudies žaidimus, tokius kaip „Žuvis ir tinklas“, „Graži mūsų šeimynėlė“, „Kur joji, Jonai“, „Virė virė košę“... ir t.t. Pastebėjau, jog šokti ir dainuoti čia vaikams be galo patinka. Net ir piešdami, plaudami rūbus, ganydami gyvulius ar dirbdami kitus darbus jie dainuoja įvairias daineles, o vos užgrojus muzikai, pradeda judėti. Afrikietiški šokiai asocijuojasi su ryškiais klubų bei rankų judesiais, o muzika čia labai linksma ir ritminga. Pagrindinis instrumentas Tanzanijoje yra būgnai. Šių instrumentų ritmu bei vaikų dainomis prasideda ir kiekvienas moksleivių rytas mokykloje. Dar prieš pamokas vaikai susirenka lauko aikštėje, kur visi išsiriikiuoja eilėmis ir, kaip kareiviai žygiuodami vietoje, dainuoja himnus ir dainas. Tuo tarpu keletas vaikų, vadinamieji muzikantai, ritmiškai muša Tanzanijos vėliavos spalvomis išmar-gintus būgnus, taip pritardami dainuojantiems vaikams. Tik pasibaigus šiai ceremonijai vaikai susirenka į klases pamokoms.

Vaikų namų auklėtinių menas iš plastilino.

Vaikų žaidimai dainuojant ir gaudant vienas kitą.

džiančius mašinų garsus.

Kaip ir viso pasaulio vaikai, tanzaniečiai mėgsta kolekcionuoti. Tačiau čia mažieji kolekcionuoja ne lipdukus ar modeliukus, o metalinius kamštelius nuo stiklinių alaus ar limonado butelių. Vaikai šiuos kamštelius nešiojasi maišeliuose, o jų surinkę pakankamai, juose padaro skylutes ir suveria ant virvės. Dažnai kamšteliai mokyklose panaudojami vietoj skaičiavimo mašinėlės.

Kadangi Meru kalno papėdėje apstu bananų, kaimo vaikai daugumą žaislų pasigamina iš banano medžio

dukcija. Vienos iš jų prekystalių teko aplankyti ir man. Jos rankomis pagaminti gaminiai mane išties sužavėjo, pati išigijau ne tik rankinę, bet ir piniginę. Moteris pasakojo, kad jos prekės dažniausiai perka turistai, tačiau egzistuoja ir pastovūs vietiniai klientai. Vienas iš patarimų, kurį igijau mokydamasi kurti iš banano žievės, prieš siuvant visuomet ją išmirkyti vandenyje. Tai žievę padaro lankstesnę bei minkštesnę ir palengvina siuvimo procesą.

Dar vienas Tanzanijos vaikų pomėgis – lipdyti iš molio. Naudodami

paprastas dalykas kaip plasteliną šių vaikų rankose tapo stebuklinga medžiaga, iš kurios nulipdytos formos jiems atnešė tiek daug džiaugsmo.

Net ir paaugliai čia sau gamina žaislus. Žinoma, jaunuoliams rūpi ne mašinėlės ar molio dirbiniai, tačiau jie patys pasigamina tuos pačius kamuoliukus ar kitą sportinį inventorių. Mano kaimynai, kuriems apie 16-18 metų, išsirengę sporto salę. Sportinius svorius ar, liaudiškai vadinamą štangą, vaikinai pasigamina prie paprasto metalo strypo iš abiejų pusių pricementavę ki-biro formos svorius. Jų kūrinys išties

Varžybos

Dėka „Dariaus ir Girėno“ sporto centro, kuris vaikams parūpino kasmet Kaune rengiamo „Ažuolyno bėgimo“ medalius bei prizus, Nkarua mokyklos vaikams turėjau galimybę surengti bėgimo varžybas. Vaikams tai buvo daugiau nei paprastos varžybos. Jiems šis renginys atstojo didelę šventę, kurią jie ilgai prisimins.

Nukelta į 15 psl.

Varžybų nugalėtojai.

Starto linija.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Emigracijai ekonomika nebe svarbiausia

Vilnius (BNS) – Kalbant apie emigracijos situaciją, pastaraisiais metais stebima nauja tendencija – emigracijos srautams įtakos nebeturi šalies ekonominiai rodikliai, teigia Tarptautinės migracijos organizacijos Vilniaus biuro vadovė Audra Sipavičienė.

„Ypač nerimą keliančios tendencijos yra pastaruosius dvejus-trejus metus. (...) Pirmą kartą stebime tendenciją, kai emigracija nekoreliuoja su ekonominiais rodikliais, tai yra ekonominiai rodikliai auga, BVP, atlyginimų augimas yra vienas didžiausių Centrinėje Europoje, mažėja nedarbas, bet paraleliai auga ir emigracija ir auga labai sparčiais tempais“, – sakė ji.

Anot A. Sipavičienės, ši situacija rodo, kad šalies ekonomikos augimas yra labai netolygus.

Ji citavo naujausią Europos Komisijos ataskaitą apie Lietuvą: skurdas ir socialinė atskirtis yra viena di-

džiausių, pajamų nelygybė auga greičiausiai, trečdalis Lietuvos gyventojų yra ties skurdo riba, mokesčių vengimas vienas didžiausių ES, labiausiai apmokestinami tie, kurie uždirba mažiausiai.

„Tad nenuostabu, kad sparčiai mažėja žmonių, kurie jaučiasi reikalingi Lietuvoje“, – sakė A. Sipavičienė.

Tarptautinės migracijos organizacijos Vilniaus biuro vadovė teigė, kad nuo nepriklausomybės pradžios iki dabar iš šalies išvyko per 900 tūkst. arba beveik ketvirtadalis gyventojų.

Statistikos departamento duomenimis, vien pernai iš Lietuvos emigravo per 50 tūkst. žmonių, o per pirmus du šių metų mėnesius – beveik 14 tūkst. gyventojų.

„Pagal neto emigracijos rodiklius tūkstančiui gyventojų, Lietuva pirmauja Europos Sąjungoje, ir tai daro jau daugiau nei dešimtmetį“, – tvirtino specialistė.

Ragina skubiai spręsti pilietybės klausimą

Vilnius (BNS) – Pasaulio Lietuvių Bendruomenė balandžio pabaigoje žada pateikti įstatymų pataisas dėl dvigubos pilietybės.

Pasak PLB išplatinto pranešimo, kartu su teisininkais ieškoma greitesnio būdo spręsti dvigubos pilietybės klausimą nei referendumas – skubėti verčia Didžiosios Britanijos pasitraukimas iš Europos Sąjungos.

Pasak PLB vadovės D. Henkės, dėl „Brexit“ matant gresiantį masinį Lietuvos piliečių praradimą, rengiami projektai, tikimasi, „leistų išvengti katastrofos“.

Londono Sičio lietuvių klubui (LCLC) atlikus Jungtinėje Karalystėje gyvenančių lietuvių apklausą, kurioje dalyvavo per tūkstantį respon-

dentų, paaiškėjo, jog daugiau nei pusei Jungtinėje Karalystėje gyvenančių emigrantų Lietuvos pilietybė yra svarbi, tačiau dėl „Brexit“ susiklosčiusių aplinkybių apie ketvirtadalis jų siektų gauti Jungtinės Karalystės pilietybę.

„Remiantis šia apklausa, jei dvigubos pilietybės klausimas nebūtų išspręstas artimiausiu metu, Lietuva prarastų apie 50 tūkstančių savo piliečių. Tai beveik Alytus ar Marijampolė“, – teigia LCLC prezidentas Marius Raugalas.

Konstitucinio Teismo vertinimu, iš esmės plačiau leisti dvigubą pilietybę galima tik pakeitus Konstituciją. Be to, straipsnį dėl pilietybės galima pakeisti tik surengus referendumą.

Iš VU pašalintieji pagerbti Atminties diplomais

Vilnius (BNS) – Vilniaus universiteto (VU) atstovai keturiems sovietų ir vokiečių okupacijos metais iš universiteto pašalintiems asmenims skyrė Atminties diplomus.

Tokiais simboliniais diplomais pagerbti jau mirę buvęs universiteto Psichologijos katedros vedėjas profesorius Vladimiras Lazersonas, studentas Chlaunė Meištovskis, jidiš kalbos filologas docentas Noachas Pryluckis ir Semitologijos katedros vedėjas docentas Nachmanas Šapira. Jie iš VU buvo išmesti arba turėjo jį palikti 1940 ir 1941 metais.

Tokius diplomus universitetas žada teikti ir ateityje. Šia iniciatyva VU siekia pagerbti tuos universiteto studentus ir darbuotojus, kurie dėl Lietuvos istorijos aplinkybių, totalitarinių režimų ir vietos žmonių kolaboravimo buvo pašalinti iš universiteto, neteko galimybės baigti studijas, įgyti išsilavinimą, tęsti mokslinius tyrimus, pedagoginę ar kitą su universitetu susijusią veiklą.

Pernai spalį Vilniaus universitetas sudarė komisiją, kuriai buvo pavesta atlikti istorinį tyrimą, suformuluoti atrankos principus, nustatyti pašalintų universiteto bendruomenės narių var-

Per okupacijas iš VU pašalinti asmenys pagerbti Atminties diplomais. Diena.lt nuotr.

dus ir pavardes, įvertinti jų biografijos faktus ir simboliškai gražinti juos į universiteto istorinės atminties lauką.

Atlikus pirminį tyrimą paaiškėjo, kad į Atminties diplomą galėtų pretenduoti kiek daugiau nei tūkstantis žmonių.

Vien nacių okupacijos pradžioje VU privalėjo palikti ar buvo pašalinti apie 650 žydų, apie 80 lenkų tautybės žmonių. Išmestas ir vokiečių profesorius, kurio žmona buvo žydė.

Keliems šimtams lietuvių taip pat atimta galimybė dirbti ar studijuoti VU pirmosios ir antrosios sovietų okupacijos metu.

Žmonės ir patys gali teikti užklausą dėl artimųjų pagerbimo Atminties diplomu.

Šiaurės Korėja: artėjame prie karo slenksčio

Pchenjanas (Alfa.lt) – JAV prezidentui Donald Trump pagrasinus imtis vienašališkų veiksmų Šiaurės Korėjos konflikte, vadovybė Pchenjane pagrasino atsakomosiomis priemonėmis. Šiaurės Korėjos užsienio reikalų ministerija sukritikavo D. Trump teiginius bei prasidėjusias JAV, Pietų Korėjos ir Japonijos karines pratybas.

Šie beatodairiški veiksmai stumia Korėjos pusiasalį prie karo slenksčio, sakė ministerijos atstovas.

Įvykis Sankt Peterburge – teroro aktas

Sank Peterburgas (LRT.lt, „Draugo“ info) – Mirtininkas sprogdintojas iš Kirgizijos detonavo bombą per išpuolį pirmadienį Sankt Peterburgo metropoliten, nusinešęs 14 žmonių gyvybių. 49 sužeistieji gydomi ligoninėse..

„Mirtininkas sprogdintojas Sankt Peterburgo metropolitenė buvo Kirgizijos pilietis Akbardžon Džalilov, gimęs 1995 metais“, – sakė šalies saugumo tarnybos atstovas.

Kol kas niekas neprisiėmė atsakomybės už sprogdinimą Sankt Peterburgo metropolitenė. Džihadistų grupuotė „Islamo valstybė“ anksčiau yra

Atstovas pabrėžė, kad manymas, jog Šiaurės Korėją sankcijomis galima priversti atsisakyti branduolinio buginimo, yra „drąsi svajonė“. Jis apkaltino JAV kurstant konfliktą.

„Todėl jo šalis neturi kito pasirinkimo, kaip imtis reikalingų atsakomųjų priemonių. Jau greitai pasaulis esą patirs, kokių įdomių žingsnių imsis Šiaurės Korėja, kad sužlugdytų beatodairišką šantažą sankcijomis“ – sakė jis.

raginusi rengti išpuolius Rusijoje, nes Maskva prisideda prie karinės intervencijos Sirijoje ir kovoja su džihadistais.

Rusijos saugumo tarnyba nurodė, kad prie džihadistų grupuočių Irake ir Sirijoje, daugiausiai – IS, yra prisijungę mažiausiai 7 tūkst. buvusių Sovietų Sąjungos šalių piliečių, o 2 900 iš jų – Rusijos piliečiai.

Rusijos tyrimų komitetas įvardijo šį įvykį kaip teroro aktą. Trečiadienį Sankt Peterburge už teroristinės veiklos rėmimą sulaikyti šeši atvykėliai iš Vidurinės Azijos.

Lenkija kaltina Rusiją dėl lėktuvo katastrofos

Varšuva (BNS) – Lenkijos prokurorai pareiškė, kad 2010 metų prezidentinio lėktuvo katastrofos Rusijoje nauja analizė rodo, jog du rusų oro dispečeriai ir skrydžių valdymo bokšte buvęs trečias asmuo sąmoningai prisidėjo prie tos avarijos.

Nacionalinės prokuratūros pareigūnas Marek Kuczynski sakė, kad nėra jokių abejonių, jog viena katastrofos priežasčių buvo skrydžių valdymo centre dirbusių žmonių elgesys, bet oficialūs kaltinimai kol kas nepareikšti.

M. Kuczynski ir kiti tyrėjai nori apklausti tris Rusijos piliečius.

Konservatyvi Lenkijos „Istatymo ir teisingumo“ partijos vyriausybė yra įsitikinusi, kad ši nelaimė nebuvo atsitiktinė, todėl atlieka naują šios katastrofos tyrimą. Anksčiau lenkų ir rusų ekspertai priėjo išvados, kad lėktuvas sudužo dėl žmogaus klaidos ir nepalankių orų.

Naujas turimų įrodymų tyrimas, per kurį iš naujo analizuojami pilotų ir skrydžių valdymo bokšto pokalbiai, „leido prokurorams suformuluoti naujus kaltinimus dviems oro dispečeriams, kurie yra Rusijos piliečiai, taip pat trečiam tuo metu bokšte buvusiam asmeniui“, – nurodė Lenkijos generalinio prokuroro pavaduotojas Marek Pasioneck.

Sirijoje naudota nervus paralyžiuojanti medžiaga

Ženeva (ELTA) – Pasaulio sveikatos organizacija (PSO) mano, kad per cheminę ataką, kuri Sirijoje nusinešė dešimčių žmonių gyvybes, buvo panaudota nervus paralyžiuojanti kovinė nuodingoji medžiaga. Organizacija trečiadienį pareiškė, kad aukoms nustatyti simptomai, būdingi po kontakto su cheminiu ginklu. Kai kurių aukų simptomai rodo, kad buvo panaudoti „fosforo organiniai junginiai“, prie kurių priskiriamos ir vadinamosios nervus paralyžiuojančios kovinės nuodingosios medžiagos.

Kad buvo panaudotas cheminis ginklas, anot PSO, liudija ir tai, kad aukoms nenustatyta jokių išorinių sužalojimų. Dažniausiai mirties priežastis buvo ūmus dusulys.

Antradienį šiaurės vakarų Idlibo provincijoje cheminis ginklas pražudė 72 žmones, tarp jų – 20 vaikų ir 17 moterų. Sirijos sąjungininkė Rusija neigia, kad nuodingąsias dujas panaudojo Bashar al Assad režimas. Priešingai, Sirijos karinė aviacija esą pataikė į sukilėlių naudojamą nuodingųjų medžiagų saugyklą.

Rusija labai vengia bendradarbiauti su Lenkijos tyrėjais. Reuters nuotr.

VERSLO NAUJIENOS

Jei susitinkate su itin šnekiu klientu

Šnekus klientas ar partneris yra gerai, tačiau ne tada, kai reikia priimti konkretų sprendimą. Kaip pasiekti, kad susitikimas užtruktų ne ilgiau nei valandą, o visi numatyti klausimai būtų išspręsti?

Be tiesioginių susitikimų su klientais ar partneriais verslo nepadarysi. Tačiau neretai būna, kad tuose susitikimuose daug kalbama, tačiau konkrečių rezultatų nepasiekiamo.

„Nenusisekęs susitikimas yra kur kas žalingesnis, nei atrodo iš pirmo žvilgsnio. Kodėl? Paprastai susitikimas trunka valandą, taigi ją jau reikėtų ‘nurašyti’. Tačiau dažnai pamirštama, kad nuvykti į susitikimą ir parvykti taip pat kainuoja laiko. Tai papildomai pareikalauja maždaug dar valandos. Vadinasi, jau netekome dviejų – per tiek laiko šiais laikais tikrai galima daug nuveikti, kas įmonei sukurtų vertės”, – aiškina Liana Mogišaitė, Mokymo ir įgūdžių ugdymo centro direktorė, konsultantė.

Pliusai ir minusai

Kad susitikimas būtų produktyvus, pirmiausia reikia jam pasiruošti. Norint išvengti ilgų aiškinimų, prartu klientui nusiųsti jau parengtą medžiagą, kuri bus aptarinėjama susitikime.

„Dar daugiau: tarkim, mes klientui siūlome tris variantus. Jei pasiūlymuose yra daug informacijos, verta kiekvieno jo pabaigoje surašyti, kokie yra privalumai ir trūkumai. Neretai tai padeda iš karto pasirinkti, kad jam labiausiai reikalinga, tad susitikus galima koncentruotis būtent ties tuo variantu”, – pataria konsultantė, pabrėždama, kad tokią medžiagą vertėtų išsiųsti bent prieš kelias dienas, o ne susitikimo išvakarėse.

Žadintuvo skambutis

Jei susitikimo metu numatoma aptarti kelis klausimus, L. Mogišaitė pataria pradėti nuo lengviausių, kuriems dažnai tereikia tik „taip” arba

Negalima leistis su klientu į begalines šnekas. Readytomanage.com nuotr.

„ne”. Taip užduodamas tempas, didėja susitikimo dalyvių motyvacija, be to, lieka daugiau laiko tiems dalykams, kurie sukels gilesnes diskusijas.

Tačiau kad ir kaip būtumėte pasirėngę susitikimui, ypač šnekus klientas gali sumaišyti visas kortas. Jei žinote apie jo polinkį plepėti, iš karto vėta perspėti apie tai, kad už valandos turite išeiti, nes laukia kiti svarbūs reikalai.

„Tokiu atveju vėta nusistatyti žadintuvą, kuris suskambėtų už 45 minučių, žinoma, apie tai iš anksto informuojant klientą. Žadintuvui suskambus, bus ženklas, kad reikia baigti tuščias kalbas ir priimti konkrečius sprendimus”, – kalba L. Mogišaitė.

Ryšis išlieka svarbus

Kad ir kaip verslininkai taupyti laiką, tačiau vienas dalykas privalo būti – tai įžanga.

„Jei susitikimo dalyviai paspaudę rankas iš karto ims aptarinėti reikalus, įsivyras formali atmosfera. Kelios mandagumo frazės apie tai, kaip sekasi arba kas naujo versle, turi išlikti. Pastebėjau, kad anksčiau jos užtrukdavo ilgiau, dabar yra gerokai sutrumpėjęsios, telpa į kelis sakinius. Bet tai nieko keisto, nes gyvenimo tempas – irgi greityn”, – dėmesį atkreipia konsultantė.

Ji įžvelgia dar vieną tendenciją – jei anksčiau susitikimai trukdavo ne trumpiau kaip valandą, dabar vis dažniau planuojama, kad jie užtruks 45 minutes.

Rada Dževeckytė, „Verslo žinios”

Lietuva pasirengusi eksporto šuoliui

Nepaisant „Brexit” ir neapibrėžtumų ES politinėje padangėje, Europos ekonomika nesustoja augusi, o kartu su ja auga ir lietuviškų prekių ir paslaugų paklausa, atsigaua reekspertas. Įsisukantis eksporto ratas skatins Lietuvos įmones investuoti į gamybos pajėgumus, o tai paklos pagrindą eksportui toliau augti.

„Verslios Lietuvos” analitikai prognozuoja, kad lietuviškos kilmės prekių eksporto (be energetinių produktų) vertė 2017 metais, palyginti su 2016 metais, turėtų augti 6,3 proc. O

2018 metais lietuviškų prekių eksporto plėtra bus dar spartesnė – 7,6 proc.

Pasak eksporto paslaugų įmonės „Fortis Consulta”, per artimiausius 3 mėnesius paklausos augimo užsienio rinkose tikisi 17 proc. Lietuvos įmonių. Didžiausi optimistai – baldų gamintojai, iš jų 32 proc. tikisi eksporto augimo. Padidinti eksportą tikisi 29 proc. drabužių gamintojų, 23 proc. – geležies ir plieno gaminių gamintojų, 19 proc. – maisto ir gėrimų pramonės įmonių.

BNS

Euro ir kitų valiutų santykiai (2017 metų balandžio 5 d.)

- 1 USD (JAV doleris) – 0,93 €
- 1 AUD (Australijos doleris) – 0,71 €
- 1 CAD (Kanados doleris) – 0,70 €
- 1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 1,16 €
- 1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 0,65 €

Stiprins Lietuvos ekonominį atstovavimą užsienyje

Kovo 28–29 d. Vilniuje vyko Ūkio ministerijos komercijos atašė ir ekonominės funkcijas tikslinėse rinkose užsienyje atliekančių diplomatų susitikimas. Dviejų dienų renginio metu buvo aptarta, kaip stiprinti ekonominio atstovavimo sistemą užsienyje.

Šiuo susitikimu siekta sutelkti išteklius koordinuotai veiklai tikslinėse rinkose. Komercijos atašė aptarė inovacijų sektoriaus plėtros skatinimo priemones užsienio valstybėse, galimybes aktyviau pritraukti investicijų, eksporto skatinimo veiksmus, siekiant teikti konkrečią pagalbą Lietuvos įmonėms.

Bus kuriamos pagalbinės komercijos atašė ir verslo priemonės, padėsiančios gauti specifinę informaciją apie didžiausią potencialą mūsų verslui turinčius sektorius tikslinėse rinkose. Planuojama diegti vieno langelio elektroninę sistemą, kurioje bus sutelkta visa aktuali informacija eksportuojančiam verslui apie galimybes prioritetinėse rinkose. Informacija apims eksporto galimybių analitiką, verslo misijų ir tarptautinių parodų

planus, naudingus kontaktus, kvietimus dalyvauti tarptautiniuose viešuosiuose pirkimuose.

Komercijos atašė pareigybės pradėtos steigti 2001 metų pabaigoje Lietuvai svarbiose užsienio rinkose. Komercijos atašė uždavinys – aktyviai ieškoti Lietuvos verslo ryšių užsienio šalyse, siekiant parduoti lietuviškas prekes, paslaugas, skatinti eksportą, inovacijas ir atvykstantąjį turizmą į Lietuvą, pritraukti investicijų, skleidžiant žinią apie Lietuvos verslo ir investicijų galimybes. Komercijos atašė padeda įmonėms rasti potencialių prekybos partnerių, rengti individualius įmonių vizitus, organizuoti verslo misijas ir kontaktų mugės.

Ūkio ministerija turi 15 komercijos atašė pareigybių: Jungtinėje Karalystėje, Vokietijoje, Prancūzijoje, Švedijoje, Norvegijoje, Suomijoje, Izraelyje, Kinijoje, Rusijoje (Maskvoje ir Sankt Peterburge), Baltarusijoje, Ukrainoje, Kazachstane, Azerbaidžane, JAV (Los Angeles).

ELTA

Suomijos verslo milžinas pasirinko Vilnių

Prezidentė atidarė suomių globalių paslaugų centrą „Outokumpu”. Prezidentūros nuotr.

Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė atidarė Suomijos įmonės „Outokumpu” globalių paslaugų centrą.

Tai pirmasis ir vienintelis didžiausio Europoje nerūdijančiojo plieno gamintojo paslaugų centras senajame žemyne.

Planuojama, kad artimiausiu metu čia bus sukurta dar 100 naujų darbo vietų. Vilniuje įkurtame paslaugų centre dirbs finansų, IT, viešųjų pirkimų ir kiti aukštos kvalifikacijos specialistai.

Lietuva jau kelerius metus yra įsitvirtinusi regione kaip viena patraukliausių vietų steigti paslaugų centrus, tačiau tokie centrai paprastai siejami su bankais ar informacinių technologijų įmonėmis. Šiuo metu Vilniuje ir kituose šalies miestuose sėkmingai veikia „Barclays”, „Nasdaq”, „Western Union”, „CSC” ir kitų globalaus verslo lyderių įsteigti paslaugų centrai.

Šios Suomijos įmonės atėjimas į Lietuvą mūsų šalyje įtvirtina naują itin perspektyvią investicijų kryptį –

paslaugų centrą steigia gamybos įmonė.

Prezidentė pabrėžė, kad didžiausi pasaulyje verslai mato Lietuvą kaip galimybę kurti čia aukštos pridėtinės vertės darbo vietas, vertina mūsų žmonių gebėjimus. Socialiai atsakingas Skandinavijos verslas ateina su aukšta kultūra ir etika, skatindamas ir mūsų verslą diegti šias savybes.

Suomija – viena skaidriausių šalių visame pasaulyje. Organizacijos „Transparency international” paskelbtame korupcijos suvokimo reitinge ji užima 3 vietą.

Suomijos įmonė „Outokumpu” yra didžiausia Europoje ir viena lyderiaujančių visame pasaulyje nerūdijančiojo plieno gamintoja. Centrinė įmonės būstinė įsikūrusi Helsinkyje, o jos gamyklos veikia Suomijoje, Vokietijoje, Meksikoje, Švedijoje, Jungtinėje Karalystėje ir JAV. Pernai kompanijos, kurios atstovybėse dirba daugiau kaip 10,5 tūkst. darbuotojų, pardavimo pajamos siekė apie 6 mlrd. eurų.

BNS

Kas nori mane pažinti, tepasižiūrįj mano biblioteką

Ką byloja Kazio Bradūno parašai, jamžinti knygose

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Kadaise geras bičiulis, ne mažiau užsikrėtęs bibliofilija kaip aš pats, kaunietis habil. dr. prof. Stasys Sajauskas pastebėjo, jog žymaus žmogaus parašas yra „kalbantis“: „Kiek daug jis pasako apie žmogų, kokie jausmai, prisiminimai su kyla, žvelgiant į jį! Kalba ir tekstas, parašu patvirtintas. Ir 'šiltas' dokumentas ar knyga Jos ir Jo rankų palyteta“. Nors garsenybės paskubomis minioje išvedžiotas parašas nėra žmogaus sielos dalelė, o veikiau tik šaltas jos atspindys, tačiau tikras autografas – tai tarsi kultūros istorijos paminklas, tiesiogiai susijęs su įžymių, kultūrai nusipelnusių asmenybių gyvenimu, menantis vieną ar kitą jų veiklos epizodą.

Balandžio 7 d., penktadienį, kamerinėje „Draugo“ redakcijos aplinkoje turėsime išskirtinę progą įvairiapusiškai prisiliesti prie Kazio Bradūno asmenybės ir pamatyti jo autografuotas knygas.

Poeto autografuotų knygų rinkinys saugomas Kaune

Aprašydama Maironio literatūros muziejaus Kaune fondus knygos „Kazys Bradūnas. Archyvai“ autorė Virginija Paplauskienė tvirtina, jog čia saugomos visos Kazio Bradūno knygos: Lietuvoje debiutavęs poezijos rinkinys „Vilniaus varpai“ ir antroji – „Pėdos arimuos“; Vokietijoje išėjusi antra papildyta „Vilniaus varpų“ laida, „Svetimoji duona“, „Maras“, „Apeigos“; Amerikoje išleistos „Devynios baladės“, „Morenų ugnys“, „Sidabrinės kamanos“, „Sonatos ir fugos“, „Donelaičio kapas“, „Pokalbiai su karalium“, „Alkana kelionė“, „Užeigoje prie Vilniaus vieškelio“, „Prierašai“, „Krikšto vanduo Joninių naktį“ ir kitos. Taip pat – jo parengtos ir Čikagoje išleistos knygos: „Lietuvių poezija III t.“, „Lietuvių literatūra svetur 1945–1968“ (1968), „Lietuvių egzodo literatūra 1945–1990“ (1992).

Kitų rašytojų rinkiniuose rasime K. Bradūno knygų su dedikacijomis. „Alkana kelionė“ užrašyta Liūnei Sutemai ir Mariui Katiliškiui, Algirdui Landsbergiui, Pauliui Jurkui, Antanui Vaičiulaičiui, Aleksandrui Radžiui; „Apeigos“ – Stasiui Santvarui, Antanui Gustaičiui, Liūnei Sutemai; „Donelaičio kapas“ – Juozui Kėkštui, Ričardui Mikutavičiui, Petronėlei Orintaitei, Algirdui Landsbergiui, Antanui Vaičiulaičiui, Antanui Gustaičiui; „Duona ir druska“ – Petronėlei Orintaitei, „Krikšto vanduo Joninių naktį“ – Stasiui Santvarui, Antanui Radžiui, Antanui

Vaičiulaičiui, Pauliui Jurkui, Liūnei Sutemai; „Maras“ – Antanui Vaičiulaičiui, Mariui Katiliškiui, Antanui Radžiui, Henrikui Radauskui, Henrikui Nagiui; „Morenų ugnys“ – Antanui Vaičiulaičiui, Mariui Katiliškiui, Henrikui Radauskui, Algirdui Landsbergiui, Pauliui Jurkui, Alfonsui Nykai-Niliūnui; „Pokalbiai su karalium“ – Katiliškiams, Antanui Vaičiulaičiui, Stasiui Santvarui, Antanui Gustaičiui; „Sidabrinės kamanos“ – Juozui Kėkštui, Antanui Gustaičiui, Antanui Vaičiulaičiui, Mariui Katiliškiui, Pauliui Jurkui; „Sonatos ir fugos“ – Liūnei Sutemai, Henrikui Radauskui, Antanui Gustaičiui, Antanui Radžiui, Stasiui Santvarui; „Prierašai“ – Jurgiui Blekaičiui, Ričardui Mikutavičiui, Antanui Gustaičiui, Antanui Radžiui; „Prie vieno stalo“ – Liūnei Sutemai, Pauliui Jurkui; „Svetimoji duona“ – Pauliui Jurkui, Antanui Vaičiulaičiui, Stasiui Santvarui; „Užeigoje prie Vilniaus vieškelio“ – Antanui Vaičiulaičiui, Algirdui Landsbergiui, Jurgiui Blekaičiui; „Vilniaus varpai“ – Henrikui Radauskui, Alfonsui Nykai-Niliūnui, Mariui Katiliškiui, Jurgiui Blekaičiui, Stasiui Santvarui; „Žemė“ – Juozui Kėkštui.

Ar į Maironio literatūros muziejaus fondus pakliuvo Lietuvoje išleistos K. Bradūno knygos („Prie vieno stalo“, 1990; „Duona ir druska“, 1992; „Apie žemę ir dangų“, 1997; „Sutelktinė“, 2001; „Paberti grūdai“, 2007) su poeto autografais? Bent iš pirmos pažinties su V. Paplauskienės albumu – nepastebėjau. Tačiau galiu kukliai pasididžiuoti, kad tokias sauguju savo asmeninėje bibliotekoje.

Jo autografus saugojo ne tik kolegų literatai

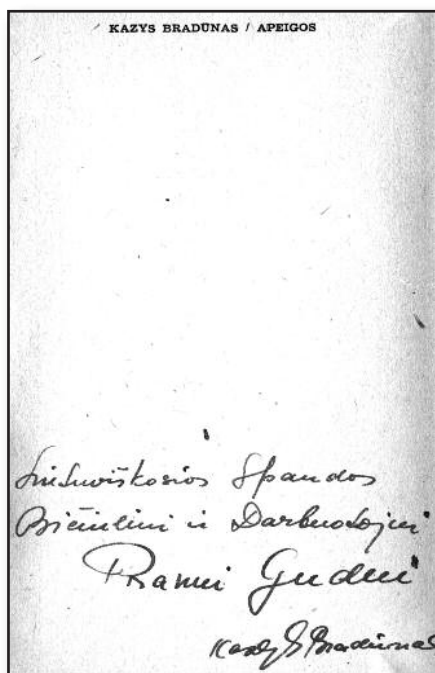
Nenuostabu, kad K. Bradūno autografuotos knygos pokario metais atsidūrė jo kolegų asmeninėse bibliotekose. Rūpestingos literatūrologės V. Paplauskienės dėka išeivių rašytojų archyvai rado patikimą užuovėją Maironio literatūros muziejuje Kaune. Tačiau nemažai poeto Bradūno autografuotų knygų (17 skirtingų pavadinimų) tiek dosnių išeivių, tiek sostinėje gyvenusių kultūrininkų dėka atsidūrė Lietuvos nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje Vilniuje. Dauguma jų priklausė poeto gerbėjui, žymiam aktoriui Laimonui Noreikai („Apeigos“, „Apie žemę ir dangų“, „Devynios baladės“,

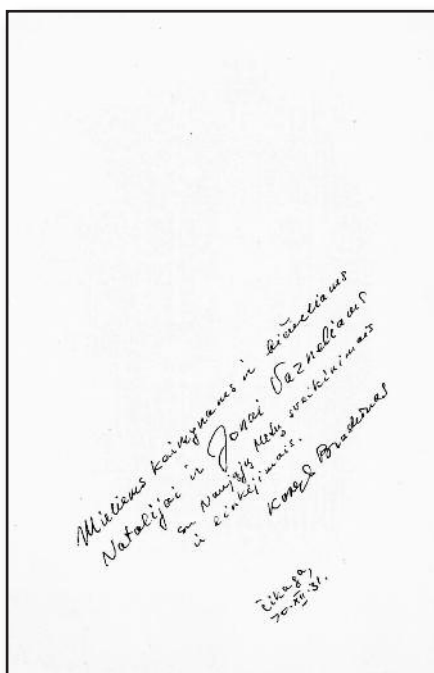
K. Bradūnas rašo autografą senam bičiuliui dr. Kaziui Ambrozaičiui Vilniuje. 2008 m.

„Jaugom Nemuno upyne“, „Krikšto vanduo Joninių naktį“, „Lietuviškoji trilogija“, „Morenų ugnys“, „Prie vieno stalo“, „Prierašai“, „Užeigoje prie Vilniaus vieškelio“). Nemažai poeto autografuotų knygų saugojo ir filosofas Antanas Maceina („Alkana kelionė“, „Apeigos“, „Devynios baladės“, „Donelaičio kapas“, „Maras“, „Morenų ugnys“, „Pokalbiai su karalium“, „Prierašai“, „Sonatos ir fugos“, „Vilniaus varpai“). 1948 m. autografuotus „Apeigų“ egzempliorius savo bibliotekose turėjo Čikagoje gyvenęs archeologas Jonas Puzinas, latvis aktorius Emīls Skujenieks bei estas menotyrininkas Aleksis Rannitas (jiedu su K. Bradūnu buvo M. K. Čiurlionio kūrybos gerbėjai). J. Puzino bibliotekoje randame ir kitas jam užrašytas knygas: „Pokalbiai su karalium“, „Sidabrinės kamanos“, „Sonatos ir fugos“ (šios knygos autografuotą egzempliorių turėjo ir tautosakininkas Norbertas Vėlius). Turtingame bibliofilo, buvusio „Akiračių“ mėnraščio redaktoriaus Liūto Mockūno rinkinyje randame autografuotą „Donelaičio kapą“, o literatūrologo Jono Griniaus – „Morenų ugnis“. Autografuotais egzemplioriais atsidėjo K. Bradūnas ir savo knygų iliustratoriui grafikui Vytautui O. Virkau („Donelaičio kapas“, „Krikšto vanduo Joninių naktį“, „Pokalbiai su karalium“).

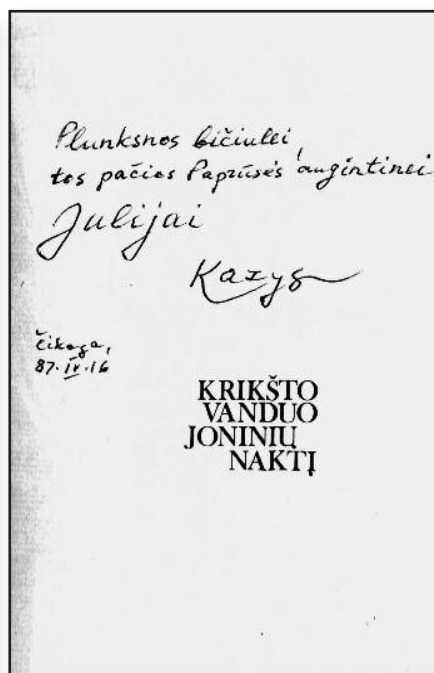
Paimu nuo lentynos knygą

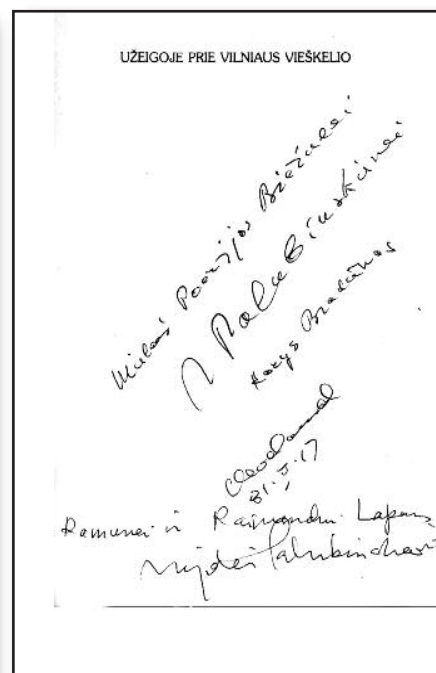
Viena ankstyviausių K. Bradūno poezijos knygų „Apeigos“ buvo išleista Miunchene 1948 m. Dedikuotas egzempliorius spaudos darbuotojui Pranui Gudui.

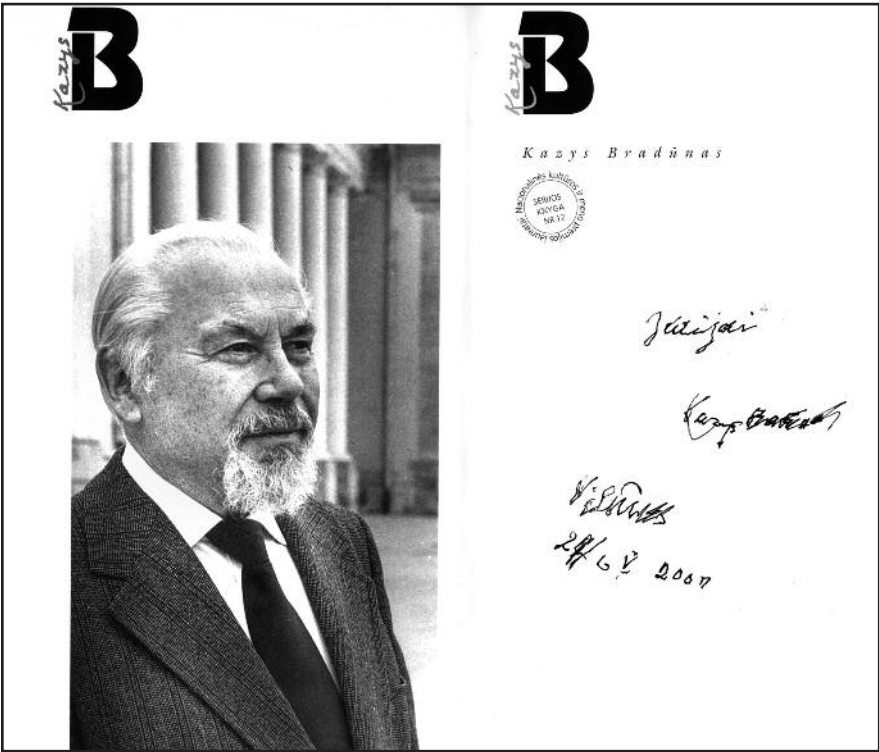
Naujametinė poeto dovana N. ir J. Vazneliams – „Donelaičio kapas“, išleistas 1970 m. M. Morkūno spaustuovėje Čikagoje. Apdaila – grafiko Vytauto O. Virkau.

Grafiko Vytauto O. Virkau 1987 m. apipavidalintą „Krikšto vanduo Joninių naktį“ poetas dovanojo kolegei Julijai Švabaitei-Gylienei.

Ši dviem autografais pažymėta knyga – ypatinga. K. Bradūnas ją užrašė dailininkei Nijolei Palubinskienei, o ši, likviduodama savo biblioteką, dedikavo ją mums.

Jau ne visai tvirta ranka K. Bradūnas pasirašė savo paskutinę knygą „Paberti grūdai: Eilėraščių šimtinė“ Vilniuje 2007 m. gegužės 22 d.

ir ...bendrauju su poetu

Nors studentavimo Šveicarijoje, Fribourge, metais (didingų Alpių ita-ka?) savo bendrabučio balkonėlyje ir rašydavau poeziją, iš tikrųjų nebuvau didelis šio literatūrinio žanro gerbėjas. Į Jaunimo centro kavinėje ruošiamus „Poezijos avasarius“ eidavau dėl to, kad buvau „užsiprogramavęs“ lan-kyti visus lietuviškus renginius Či- kagoje. Ten klausydavausi ir paties K. Bradūno skaitomų eilių. Tuomet dar nežinojau, kad vėliau teks rašyti straipsnius į jo redaguojamą „Draugo“ kultūrinį priedą. Knygų autorių pa- rašų rinkimu užsikrėčiau dar vėliau.

Savo bibliotekoje turėjau porą ankstyviausių, dar Vokietijoje išleis- tų, K. Bradūno poezijos knygų – „Vil- niaus varpai“ ir „Svetimoji duona“. Šias trapias, senas knygutes kažkada palikau pas savo vieną pažįstamą Vil- niuje, kuris pažadėjo užsukti pas poe- tą ir paprašyti autografų. Galvojau, kaip bus šaunu turėti man dedikuotų poeto knygų – tarsi simboliškai pra- tęsiant kūrybinį bendradarbiavimą „Draugo“ puslapiuose. Deja, tos kny- gos poetui taip ir nebuvo perduotos, ir ši mano svajonė liko neįgyvendinta...

Tačiau kitais keliais į mano as- meninę biblioteką K. Bradūno autog- rafuotos knygos pasipylė tarsi iš gau- sybės rago. Spaudoje paskelbta straips- nių serija apie autografuotų knygų „medžioklę“ sulaukė stulbinančių re- zultatų. Vyresnio amžiaus žmonės, neabejingi savo bibliotekų likimui, noriai dovanodavo man savo turimas autografuotas knygas. Šiandieną galiu pasidžiaugti net 15-ka K. Bradūno poezijos rinkinių bei dviem jo suda- rytomis antologijomis – viso 27-iomis autografuotomis knygomis.

Seniausia knygutė su poeto para- šu mano bibliotekoje – „Apeigos“, iš- leista 1948 m. „Sodybos“ leidyklos Miunchene. Vienas egzempliorius kie- tais viršeliais dedikuotas „Lietuviš- kosios spaudos bičiuliui ir darbuoto- jui Pranui Gudui“, antras (deja, ap- verktinoje būklėje) – „Plunksnos bi- čiulei Julijai Švabaitei-Gylienei“. Yra ir trečias – puikios išvaizdos, su poe- to parašu, bet be vardinės dedikacijos („Kazys Bradūnas. Šatrija. 68.III.10.“). Tiesa, turiu ir dar anksčiau, 1947 m. „Patrios“ leidyklos Tiubingene iš- leistą sonetų rinkinį „Vilniaus varpai“ – be autoriaus parašo, tačiau su daug pasakančia dovanojimo dedikacija („Gerbiama V. Ambrazevičiui – Dr. V. Tercijonas, Hanau 28 balandžio

1948. ... gavo šių metų „Patria“ pre- miją“).

Jaučiu spragą savo bibliotekoje neturėdamas autografuoto „Morenų ugnys“ egzemplioriaus. Šią 1958 m. „Literatūros lankų“ Toronte išleistą knygą puošia ypatingo grožio Viktoro Petravičiaus viršelis. Poeto draugys- tė su dailininku tęsėsi net du dešimt- mečius. „Lietuviškos knygos klubas“ („Draugo“ leidybinis padalinys) 1955 m. išleido K. Bradūno „Devynias ba- lades“ – taip pat su V. Petravičiaus iliustracijomis (savo bibliotekoje sau- gau vieną su poetu parašu, kitą – su de- dikacija Julijai Gylienei), o 1964 m. – „Sidabrinės kamanas“ (turiu net ke- turis autografuotus egzempliorius, tris su dedikacijomis). Čia norėtusi pa- minėti muzikų Motiekaičių nebūdina- gas bibliofilines tradicijas – knygos ap- saugos aplanką jie nukirpdavo ir pri- klijuodavo šalia titulinio puslapio!

K. Bradūno knygas meistriškai iliustruodavo ir Čikagos apylinkėse te- begyvenantis grafikas Vytautas O.Vir- kau. Kad knygas poetas pasirašydavo ir dovanodavo ne tik sutiktuvių metu, bet ir kitomis progomis, byloja išlikę įrašai. Štai 1970 m. Čikagoje išleistas „Donelaičio kapas“ skirtas: „Mie- liems kaimynams ir bičiuliams Nata- lijai ir Jonui Vazneliams. Su Naujųjų Metų sveikinimais ir linkėjimais. Ka- zys Bradūnas, Čikaga, 70.XII.31“. 1967 m. leidinyje „Sonatos ir fugos: Susiti- kimai su Čiurlioniu“ puikuojausi de- dikacija – „Dailininkui Juozui Pa- tieniui vardinių proga. Kazys Bra- dūnas, Čikaga, 68.III.19.“

Poetas niekada nestokojo humoro jausmo. Štai 1994 m. rugsėjo 16 d. į „Ape- igas“ vieno Kauno antikvariato sa- vininkui įrašė: „Beveik knygos kuni- gui Vidmantui Staniuliui“, o į „Mo- renų ugnis“ – „Vidmantui Stanuliui, be- veik sudegusiam knygų meilės ugnį.“

Savo bibliotekoje labiausiai ver- tinu K. Bradūno redaguotą (su jo au- tografu ir dedikacija) naujosios lie- tuvių poezijos antologiją „Žemė“, ku- riai įvadą parašė Juozas Girnius. Šios 193 psl. 1951 m. Los Angeles išleistos mano turimos knygos būklė, deja, ap- verktina, tačiau įrašas brangus: „Poe- tei Julijai Švabaitei-Gylienei. Kazys Bradūnas. Baltimore, 51.XI.22.“ Mano žiniomis, nedaug išliko šio almanacho egzempliorių, o autografuotų turbūt galima ant pirštų suskaičiuoti!

O gal ir Jūs turite šio autoriaus dedikuotų knygų? Atsineškite jas į K. Bradūnui skirtą vakarą – mielai į jas visi pasižiūrėsime!

MANO VIRTUVĖ

Velykų stalui

Nuo senų laikų mūsų namuose Vely- koms buvo ruošiamas veršiena. Tai būdavo arba veršienos kepsnys, kurį mama kepdavo orkaitėje ir patiekdavo su savo išvirta bruknių-kriaušių uogiene, arba veršienos vyniotinis su džiovintais bara- vykais, kurį dabar ir norėčiau jums pasiūly- ti.

Veršienos vyniotinis su baravykais

Reikės:

- 1,5 sv (600–700 g) veršienos
- 2 šaukštų miltų
- 2 kiaušinių
- 1/2 puodelio riebios grietinėlės
- druskos, juodųjų pipirų pagal sko- nį
- 1 lauro lapelį (sutrinto)

Įdarui:

- 7 oz (200 g) džiovintų baravykų
- 1 svogūno
- 1 šaukšto aliejaus
- 1 šaukšto sviesto
- 2–3 puodelių vandens

Padažui:

- 1 šaukšto sviesto
- 1 šaukšto miltų
- 1/2 puodelio riebios grietinėlės
- grybų nuoviro
- druskos, pipirų

Džiovintus baravykus nuplauti ir išvirti pasūdytame vandenyje. Šį dar- bą padarykite iš anksto. Nuoviro ne- išpilkite – jo prireiks gaminant pada- žą.

Veršieną sumalti ir pagardinti druska, pipirais, susmulkintu lauro la- peliu. Įberti miltus, įmušti kiaušinius, supilti grietinėlę. Viską gerai išmaišyti, o tada labai gerai išmušti, kad mėsa įgautų tinkamą konsistenciją (ranka pakelti maltą veršieną ir mesti į dubenį – tai pakartoti 10–15 kartų).

Virtus grybus supjaustyti juoste- lėmis. Svogūną susmulkinti ir apke- pinti keptuvėje su aliejumi ir svies- tu.

Iš maltos mėsos suformuoti pa- plotį, viduryje per papločio ilgį sudėti keptus baravykus ir, sudrėkinus ran- kas, suformuoti vyniotinį.

Kepimo indą iškloti kepimo popieriumi, dėti suktinį ir kepi- ti iki 200 C (390 F) iš anksto įkaitintoje orkaitėje 40–50 min.

Pastaba. Galima kepti ir po- pieriniame maiše. Ji lengva pasiga- minti patiems: vyniotinį padėti ant kepimo popieriaus lakšto, užkloti kitu lakštu ir gerai užlankstyti arba su-

segti visus kraštus. Tuomet dėti į or- kaitę ir kepti.

Prieš patiekiant pagaminti padažą. 1 šaukštą sviesto pakepinti su 1 šaukš- tu miltų, po truputį pilti grybų nuovi- rą ir maišant kaitinti, kol sutirštės. Į pa- baigą įpilti 1/2 puodelio riebios grie- tinėlės. Pagal skonį padruskinti, papi- pirinti.

Prie veršienos vyniotinio mama paprastai patiekdavo karštus troškin- tus burokėlius.

Troškinti burokėliai

Reikės:

- 6 vidutinio didumo virtų burokėlių
- 2 vidutinio didumo raudonų svo- gūnų
- 2 šaukštų alyvuogių aliejaus
- 1/2 puodelio sultinio (arba van- dens)
- druskos ir pipirų pagal skonį
- 2 nedidelių lauro lapelių
- 1 arb. šaukštelio trintų kmynų

Burokėlius sutarkuoti burokine tarka. Svogūnus supjaustyti šiaude- liais (pjauti svogūną į 4 dalis ir smul- kinti).

Į įkaitintą keptuvę su 2 šaukštais alyvuogių aliejaus berti svogūnus ir pa- kepinti kelias minutes. Sudėti buro- kėlius, suberti grūstus kmynus, smul- kintus lauro lapelius, įpilti sultinio arba vandens, išmaišyti, truputį su- mažinti ugnį ir troškinti 10–15 minučių. Tuomet burokėlius padruskinti, papi- pirinti, išmaišyti, uždengti keptuvę dangčiu, išjungti ugnį ir dar kuriam laikui palikti. Tiekti kaip garnyrą prie veršienos vyniotinio.

Taip pat tiks ir lengvai marinuoti, sūdyti ar rauginti agurkėliai.

Tikiuosi, pabandykite ir jums pa- tiks. Šviesaus Velykų laukimo!

Jūsų Indrė

SVEIKATA

Saugokime vaikus nuo saulės

GYD. ONA RADZEVIČIENĖ

Šiltos, saulėtos dienos yra nuostabios. Taip malonu jausti savo oda šiltus saulės spindulius. Tačiau tai, ką gera jausti, gali pakenkti jums, jūsų šeimos nariams, jūsų vaikui. Prieš vedant vaikus į paplūdimį, į parką, ar pasivaikščioti, perskaitykite šį straipsnį. Tai padės jums sužinoti, kaip apsaugoti savo šeimą ir išsiugdyti mėgavimosi saule saugius įgūdžius, kurie gali apsaugoti jus ir jūsų vaikus nuo susirgimų, o kartais net prailginti gyvenimą.

Odos vėžys ir saulė

Saulė ne tik suteikia energijos, bet gali ir pakenkti. Ultravioletiniai saulės spinduliai (UV) gal sukelti odos nudegimus bei odos vėžį. Saulė yra pagrindinė labiausiai paplitusio vėžio – odos vėžio – priežastis. Šiomet JAV prognozuojama milijonas naujų odos vėžio atvejų.

Odos vėžiu gali susirgti vaikai bei jauni žmonės, bet dažniausiai odos vėžiu suserga vyresnio amžiaus žmonės, kadangi jie yra gavę gana daug kenksmingų saulės spindulių. Visą gyvenimą oda prisimena kiekvieną nudegimą bei kiekvieną įdegį. Nustatyta, kad saulės poveikis vaikystėje ir paauglystėje vyresniame amžiuje gali būti odos vėžio priežastimi.

Visos odos vėžio formos yra pavojingos, o kai kurios, ypač piktybinė melanoma, jei nustatoma pavėluotai, gali būti mirtinos. Piktybinė melanoma tarp 25–35 metų amžiaus moterų yra antroji labiausiai paplitusio vėžio forma.

Saulė ir jūsų vaiko oda

Vaiko oda yra labai švelni ir ją reikia apsaugoti. Įdegimas kenkia ne tik odai, bet vaikui gali sukelti dehidraciją (skysčių netekimą) ir karščiavimą. Per daugelį metų dažni įdegiai ir didelis saulės poveikis gali sukelti ne tik odos vėžį, bet ir raukšles bei akių kataraktą (senyvame amžiuje). Daugiausiai saulės spindulių – nuo 60 proc. iki 80 proc. – žmonės gauna iki 18 metų. Tai yra todėl, kad vaikai praleidžia daugiau laiko lauke (bent jau taip būdavo, kol neatsirado kompiuteriai ir išmanieji telefonai).

Nudegimų pavojai

Tyrimai rodo, kad vaikystėje patirti du ar daugiau nudegimai iki pūslių padidina vėžio riziką vyresniame amžiuje. Todėl yra ypač svarbu apsaugoti kūdikius ir vaikus nuo kenksmingo saulės poveikio.

Jautri kūdikių odėlė yra plonesnė nei suaugusiųjų, tad kūdikiai greičiau įdega. Apsauga yra būtina net tamsesnės odos kūdikiams. Be to, kūdikis negali pasakyti, kad jam per karšta ar jis pradeda nudegti. Be jūsų pagalbos jis negali nueiti į pavėsį.

Kūdikių apsauga

Norėdami apsaugoti kūdikius nuo kenksmingo saulės poveikio, laikykitės šių patarimų:

- ☛ saulės spinduliai yra stipriausi nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų. Stenkitės tomis valandomis saulės vengti;
- ☛ kūdikius iki 6 mėnesių reikia saugoti nuo tiesioginių saulės spindulių. Vežimėlio viršų uždenkite skėčiu ar perneškite kūdikį į pavėsį;
- ☛ aprenkite savo kūdikį uždegiančiais kūną drabužiais: patogiomis, lengvomis, ilgomis kelnėmis, ilgomis rankovėmis marškinėliais, veidą ir ausis uždegiančia kepuraite;
- ☛ rinkitės iš tankių audinių pagamintus drabužius. Jei nesate įsitikinę dėl audinių tankumo, pažiūrėkite į audinį prieš šviesą, kiek jie praleidžia spindulių. Šiuo metu gali įsigyti apsaugančius nuo saulės rūbelius;
- ☛ saulės spinduliai gali praskverbti pro debesis, todėl apsaugą nuo saulės naudokite ir debesuotą dieną;
- ☛ saulės spinduliai gali atspindėti nuo smėlio, sniego ar betono, todėl tokiose vietose būkite atsargūs.

Kokias rinktis apsaugos nuo saulės priemones?

Vaikams ir kūdikiams nuo 6 mėnesių siūloma naudoti apsaugos nuo saulės priemones, kurių SPF (sun protective factor) yra ne mažiau kaip 30. Rinkitės apsaugos nuo saulės priemones, kurios apsaugo nuo UVA (ultravioletinių A spindulių) ir nuo UVB (ultravioletinių B spindulių). Paprastai tai pažymima, kaip „platus spektro“ (angl. broad spectrum) priemonė. Pastaruoju metu vis populiarsnės tampa natūralios apsaugos nuo saulės priemonės. Jų sudėtyje yra cinko oksidas (zinci oxydati) bei titanio dioksidas (titanium dioksido) bei įvairūs augaliniai aliejai, tokie, kaip jojobos, taukmedžio, alyvuogių, saulėgrąžų. Šių priemonių sudėtyje yra vitaminų, polifenolių, antioksidantų. Cinko oksidas ir titanio dioksidas yra mineralai, kurie pasilieka odos paviršiuje, atspindi bei sugeria saulės spindulius ir neleidžia jiems prasiskverbti į gilesnius odos sluoksnius.

Renkantis apsaugos nuo saulės

priemones siūloma susipažinti su jų sudėtimi ir vengti tų, į kurių sudėtį įeina parabenai, sintetiniai kvepalai ir cheminiai priedai, tokie, kaip *Avo-benzone*, *Homosalate*, *Octinosalate*, *Octorylene*, *Octinoxatre*. Šie priedai gali ne tik sukelti alergines reakcijas, bet ir paskatinti laisvųjų radikalų vystymąsi (tą patį sukelia saulės spinduliai).

Tai pat yra svarbu apsaugoti ne tik vaikų odą, bet ir akis. Būdami saulėje, o ypač paplūdimyje vaikai turėtų nešioti akinius su UV apsauga, apsaugančia akutes nuo kenksmingų saulės spindulių. Saulės sukelti akies obuolio paviršiaus audinių mikronudegimai, senatvėje gali sukelti akių ligas.

Kaip apsaugos nuo saulės priemones naudoti?

- ☛ Uždėkite apsaugos nuo saulės priemones 15 minučių prieš einant į saulėtą vietą;
- ☛ nepagailėkite apsauginio kre-

mo ir gerai jį įtrinkite. Įsitikinkite, kad jis gerai padengia ausis, rankas, kojas, pečius, kaklą. Patepkite po maudymosi kostiumėlio petnešėlėmis. Lūpas patepkite specialiu lūpų pieštuku su 30 SPF;

- ☛ dermatologai siūlo padengti atviras kūno vietas 1 oz priemonės;
- ☛ kas 2 valandas pakartotinai panaudokite priemones, o taip pat po maudynių;
- ☛ atsiminkite, kad kremai nuo saulės turi būti naudojami, kaip apsauga nuo saulės, bet ne galimybė pasilikti saulėje ilgiau.

Įdegimas gali būti pavojingas

Saugokite kūdikius nuo saulės nudegimų. Jie gali būti pavojingi. Jei jūsų kūdikis nudegė saulėje, atsirado pūslės ir pradėjo karščiuoti – kreipkitės į gydytoją.

- ☛ Jei jūsų vaikas nudegė saulėje, duokite jam pagerti sulčių ar vandens, kad atsistatytų prarastas skysčių kiekis.
- ☛ Jei odėlė paraudusi – padės šalto vandens kompresai.
- ☛ Saugokite vaiką nuo saulės, kol nudegimas visiškai nepraeis.

Paverskite apsaugos nuo saulės procedūras reguliariu šeimos įpročiu. Jūsų vaikui reikia, kad jį apsaugotumėte nuo saulės ir saulės nudegimų. Kadangi vaikai mokosi mėgdžiodami, jūs galite tapti geriausiu mokytoju. Parodykite visiems savo šeimos nariams, kaip reikia apsaugoti nuo saulės.

Paruošta remiantis:
www.kidshealth.org, www.delfi.lt/gyvenimas, www.anonsas.lt

ATLANTIC ExpressCorp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SĄJUNGĄ

+ Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai apdrausta \$100

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės slautos
708-907-3000

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave.#4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Harvest Fresh
(Vit. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Heights, IL 60004
Tel: 224-625-0331

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užėiga
6312 S. Harlem Ave. Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyas
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-1766

Continental USA
2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankeviciene
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-5999

SKAITYKITE

„Draugq“ greičiau! www.draugas.org

Savanorystė Tanzanijoje. Sportas ir žaidimai

Atkelta iš 9 psl.

Jau savaitę vaikai nenustoja man nešti piešinių su prisiminimais ir išpūdziais iš varžybų, o vos pakabinus varžybų plakatus ir apie jas pranešus, mokyklos futbolo aikštė prisipildė vaikų, sukančių ratus ir besitreniruojančių varžyboms. Šios mokyklos varžybos tapo išties didelio masto renginiu, kuriame dalyvavo daugiau nei 400 įvairaus amžiaus vaikų. Pradinėje mokykloje yra net septynios klasės, todėl vaikus suskirstėme į keturias kategorijas: 1-4 klasių mergaitės, 1-4 klasių berniukai, 5-7 klasių merginos bei 5-7 klasių vaikinai. Visi vaikai varžėsi savo grupės kategorijoje. 30 pirmųjų bėgikų buvo apdovanoti medaliais, o prizininkų trejetukas – dovanomis. Vaikų ovacijos ir plojimai išvydus, jog nugalėtojas gauna futbolo kamuolį, buvo stulbinantys, o medaliai dar ilgai kabojo ant bėgikų kaklų. Smagiausia renginio dalis vaikams buvo muzika, kurią per dideles kolonėles leidome mankštos bei bėgimo metu. Net ir star-

to linijoje vaikai judėjo į taktą, o po varžybų futbolo aikštė virto tikra šokių arena. Nors ir ne visi vaikai laimėjo prizus ar medalius, o varžybos karštame ore juos išvargino, visų vaikų veidus puošė šypsenos, o šventę lydėjo džiugūs šūksniai ir emocijos.

Šių vaikų užsispyrimas taip pat neišpasakytas, nors ir pargriuvę trasoje ar sustoję iš nuovargio, vos po minutės jie vėl bėgo tekini link finišo linijos, todėl net ir patys mažiausieji ją pasiekė. Mokyklos varžybas stebėti susirinko ir nemažai aplinkinių kaimo gyventojų, kurie šiuo renginiu džiaugėsi ne mažiau nei vaikai. Dauguma jų po varžybų priėjo su manimi pasisveikinti ir padėkoti.

Mokinių varžybos Tanzanijoje yra organizuojamos labai retai. Vos pasikeitus šalies valdžiai, valstybinėse mokyklose sportas buvo išimtas iš pamokų tvarkaraščio, o sportiniai renginiai tarp regiono mokyklų vykdomi tik kartą per metus. Šie faktai išties liūdina, žinant, kiek daug džiaugsmo šiems vaikams teikia sportas.

Lietuvos Respublikos generalinis konsulas New Yorke maloniai kviečia į susitikimą su išeivių literatūros skyriaus vedėja, humanitarinių mokslų daktare
Virginija Babonaite-Paplauskiene
ir knygos „Kazys Bradūnas. Archyvai“ pristatymą 2017 metai Lietuvoje paskelbti Nacionalinės premijos laureato
KAZIO BRADŪNO
(1917–2009) metais.

„Kazys Bradūnas. Archyvai“ – pirmoji monografinio pobūdžio knyga, apžvelgianti poeto Kazio Bradūno gyvenimą ir kūrybą. K. Bradūnas – vienas iš žymiausių lietuvių poetų, sukūręs savitą literatūrinę kalbą, kūryboje išreiškęs individualų poetinį santykį su gimtąja žeme, su lietuvių mitologija ir tautosaka.

Balandžio 12 d., trečiadienį, 6:30 val. vak.
Lietuvos generalinis konsulas New Yorke
420 Fifth Avenue, 3rd Floor.
New York, N.Y., 10018

REGISTRACIJA NY.RENGINIAI@URM.LT

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. CollegeDrive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

Dėl Lietuvių Fondo steigėjo, LF tarybos garbės pirmininko

A † A
dr. ANTANO RAZMOS

mirties, skaudžią netekties valandą reiškiamo nuoširdžią užuojautą žmonai ALEI, vaikams: ANTANUI GINTARUI, EDMUNDUI PETRUI, RAMONAI su šeimomis ir visiems artimiesiems.

JAV LB Švietimo taryba

Buvusiai Pasaulio lietuvių centro administratorei

A † A
VIOLETAI DAMARACKAITEI
KARALIS

iškeliavus Amžinybėn, reiškiamo gilią užuojautą sūnui ARŪNUI, seseriai JANINAI MARCINKE-VIČIENEI, kitiems šeimos nariams, giminaičiams ir artimiesiems.

Pasaulio lietuvių centras

A † A
dr. ANTANUI RAZMAI

iškeliavus į Amžinuosius namus, skaudžią netekties valandą nuoširdžiai užjaučiame žmoną ALEJĄ (ANTANAITYTĘ), sūnus dr. ANTANĄ GINTARĄ su žmona ASTA, dr. EDMUNDĄ PETRĄ su DANUTE BALČIŪNAITE, podukrą RAMONĄ STEPHENS-ŽEMAITIENĘ su vyru ALEXIU, anūkus, kitus šeimos narius, gimines ir artimuosius.

Pasaulio lietuvių centras

Gavėnios ir Didžiosios savaitės pamaldų tvarka lietuvių evangelikų liuteronų

Tėviškės parapijoje

(5129 S. Wolf Rd., Western Springs, IL 60558)

Balandžio 9 d., sekmadienį, 11:30 val. r. – Verbų (Palmių) sekmadienio pamaldos su Šv. Vakariene (Komunija); vyks sekmadieninė mokyklėlė.

Balandžio 13 d., ketvirtadienį, 8:30 val. v. – Didžiojo Ketvirtadienio mediatinės pamaldos žvakių šviesoje su Šv. Vakariene (Komunija).

Balandžio 14 d., penktadienį, 6 val. v. – Didžiojo Penktadienio pamaldos su Šv. Vakariene (Komunija).

Balandžio 16 d., sekmadienį, 11:30 val. r. – Šv. Velykų (Prisikėlimo) pamaldos; vyks sekmadieninė mokyklėlė. Šv. Vakarienės (Komunijos) nebus.

www.draugofondas.org

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Bendruomeninis Susitaikinimo vakaras** (išpažintys) Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje Lemonte: balandžio 6 d., ketvirtadienį – 7 val. v., balandžio 7 d., penktadienį – 11 val. r., balandžio 10 d., pirmadienį – 7 val. v.

■ **Balandžio 7 d., penktadienį, 6:30 val.** v. Susivienijimo Lietuvių Amerikoje (SLA) salėje (307 W 30th Street, New York, NY 10001) vyks susitikimas su lietuviškų trumpų filmų kūrėjais ir festivalių organizatoriais iš Lietuvos – Marija Razgute ir Simonu Glinskiu. Įėjimas – aukta.

■ **Balandžio 9 d. 10 val. r. Švč. Mergelės Marijos Apreiškimo bažnyčioje** (259 N 5th Street, Brooklyn, NY 11211) – Verbų sekmadienio šv. Mišios. Po Mišių parapijos salėje – kavutė ir kiaušinių marginimo pamokos.

■ **Balandžio 9 d., sekmadienį, 11 val. r. šv. Mišių metu Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje** (Marquette Parke) bus šventinamos verbos. Po Mišių visi kviečiami į parapijos salę priešpiečiams.

■ **Balandžio 9 d., sekmadienį, 12:30 val.** p. p. Korp!Giedra kviečia visus į kultūrinę popietę „Maironis – Tautos atgimimo balsas“, kuri vyks „Sielos“ galerijoje Pasaulio lietuvių centre Lemonte. Literatūrinę programą režisavo Giedrė Gillespie. Mintimis apie Maironį, savo giminaitį, pasidalins viešnia iš Kauno – Maironio muziejaus Išeivijos literatūros skyriaus vedėja Virginija Paplauskienė. Bus dainuojamos pagal Maironio eiles sukurto dainos, skaitomos ištraukos iš knygų. Bus ir vaišės.

■ **Lietuvių Fondo 54-asis narių suvažiavimas** vyks gegužės 6 d. Pasaulio lietuvių centre, (14911 127th St., Lemont, IL 60439). Registracija prasidės 8 val. r. Suvažiavimo pradžia – 10 val. r. Maloniai kviečiame dalyvauti. Daugiau informacijos rasite tinklalapyje www.lietuviufondas.org

DRAUGAS
773-585-9500

2017-ieji Lietuvoje paskelbti Nacionalinės premijos laureato

KAZIO BRADŪNO metais!

Balandžio 7 d., penktadienį, 7:30 val. v.

„Draugo“ redakcijoje vyks Kazio Bradūno 100-mečiui skirtas vakaras.
Apie poetą, redaktorių, publicistą K. Bradūną kalbės
Virginija Paplauskienė.

Poeto kūrinius skaitys Aneta Markutė-Kastrickienė. Arvydas Reneckis parodys dokumentinę kino juostą. Bus galima apžiūrėti Jono Kuprio fotografijų ir poeto autografuotų knygų (iš Raimundo M. Lapo rinkinio) parodėles. Unikali proga įsigyti naują V. Paplauskienės knygą „Kazys Bradūnas. Archyvai“. Po renginio – pabendravimas prie vyno taurės. Įėjimas – aukta. Vakaronę rengia „Draugo“ redakcija, Čikagos ateitininkai ir Lietuvių rašytojų draugija. Rėmėjai: Elena Bradūnaitė-Aglinskienė, kavinė „Old Vilnius“ ir dovanų parduotuvė „Lietuvėlė“.

Adresas: 4545 West 63 St., Chicago, IL

Automobilių statymo aikštelė „Draugo“ kieme.

Įėjimas – iš kiemo pusės.

Visi esate laukiami!

**Balandžio 23 dieną,
sekmadienį, 3 val. p. p.
kviečiame į Jungtinės dailės parodos**

ATGIMIMAS ATIDARYMĄ

**Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre
5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636**

**Koncertas, vaišės, loterija
Piešimo konkursas vaikučiams**

Pavasarinis spintos išvalymas

Paremkite

**Pasaulio lietuvių centrą
paaukodami Jums nereikalingus daiktus.**

Iki balandžio 15 d.

**Renkame lengvai panaudotus rūbus, batus, namų
apyvokos daiktus ir tekstilę.**

Rinkimo dėžės bus prie bažnyčios ir prie sporto salės įėjimų

(už kiekvieną paaukotą svarą tekstilės ar kitų mikštų daiktų SAVERS sumoka PLC \$.20, \$.10 už svarą namų apyvokos daiktų, \$.05 už svarą knygų ir kitos media. Baldų prašome neaukoti)

Dėl daugiau info skambinkite į PLC raštinę (630) 257-8787

14911 127th Street, LEMONT IL 60439

**Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS**
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100
info@1honestlawyer.com

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuomščiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

**Moteryų Rekolekcijos
Retreat for Women**

**SUJUNGTOS MEILE DIEVUI, TĖVYNEI IR ARTIMUI
UNITED BY LOVE**

Balandžio 22-23, 2017 / April 22-23, 2017
Dominican Sisters Immaculate Conception Province Retreat Center
9000 West 81st Street, Justice, IL

**Renginio bilietų kainos/
Tickets:**

\$60 April 22 10am to 10pm:
(pietūs ir vakarienė)
(lunch and dinner)

\$110 April 22-23 Overnight stay
(pietūs, vakarienė ir pusryčiai)
(lunch, dinner, and breakfast)

Rekolekcijos dieną mokėtis \$70/ \$120
Registration at the door \$70/ \$120

Registruotis galite iki balandžio 17 d.
Registration deadline April 17d.

Online registration at www.teviske.org
Arba skambinti/call: Irenai Kleinaitienei 708-369-5744

Plačiau apie programą: www.teviske.org

Facebook: Teviskes parapija